

Čangkajšek organizira novo obrambno črto

Odhod kitajskih poslanika iz Tokija — Izpraznitev Hankova — Preseljevanje kitajskih ministrstev

Hankov, 9. junija. o. Kitajski odpravnik poslov v Tokiju, ki je dobil nalog, naj zavrti poslanstvo, je prejel danes naročilo, naj takoj odpotuje iz japonske prestolnice. To odredbo utemeljujejo s tem, da so mu Japonci onemogočili redno delo. Ni se znano, ali bo njegov odhod pomenil tudi formalno prekinitev vseh diplomatskih zvez in ali bo sedaj sledila uradna napoved vojne.

Evakuacija Hankova se je že pričela. Osobje urada Kuomintanga se seli v Chungking v pokrajini Sečuan, kjer se po odhodu iz Nankinga nahaja predsedstvo kitajske republike. Tja se selijo tudi nekateri ministri, vendar pa se bo zunanje ministrstvo preselilo v bližino Kanton. Glavne sile kitajske vojske se selijo na jug v neznane kraje v bližini Čangšja. Ni se znano, kje je sedaj maršal Čangkajšek. Baje organizira novo obrambno črto. Tudi službeno potrjujejo, da je vojno ministrstvo preneslo svoj sedež v Honan in

sicer v Honang. Prometno in notranje ministrstvo se selita v Junanfu. V Hankovu bo od vsakega ministrstva ostalo po 10 ljudi, ki naj bi vodili posle do zadnjega trenutka.

Kolera v Kantonu

Hongkong, 9. junija. o. Vojni poročevalec »International News Service« poroča, da so oblasti v Kantonu podvezle obsežne ukrepe za preprečitev razširjenja kolere, ki se je že pojavila v mestu. Zaradi neprestanega bombardiranja Kanton se je nevarnost epidemije kolere še povečala, ker ni mogoče pokopavati sproti vseh trupel. V nekaterih delih mesta leži na stotine trupel, ki širijo neznosen smrad. Pri včerajšnjem letalskem napadu na Kanton je bilo ubitih okrog 200 ljudi, ranjenih pa okrog 500. Posamezni deli mesta so v plamenih. Hudo sta bili poškodovani tudi železniška postaja in ameriška univerza.

Japonska zavrača proteste

Nadaljevala bo z bombardiranjem kitajskih mest iz zraka — Hankov in Kanton dva prva cilja

Tokio, 9. junija. o. Admiral Hoda je v imenu japonskega ministra za vojno in mornarico ponovno izjavil novinarjem, da se bo letalsko bombardiranje na Kitajskem nadaljevalo in da Japonska ne bo upoštevala protestov tujih držav. Dodal je, da gre pri tem bombardiranju za vojaške objekte. Japonska hoče prisiliti Kitajsko h kapitulaciji. Namen bombardiranja Kanton je uničenje obrambnih objektov, da bi imelo izkrcanje Japancev na kitajskem jugu čim manj žrtev. Bombardiranje se bo nadaljevalo, dokler ne bodo utihnile vse kitajske baterije in dokler ne bodo uničene utrdbe ob ustju kantonske reke. Izkrcanje japonskih čet v Kantonu je bilo odgojeno, dokler se japonska vojska na severu ne pripravi za koncentričen napad na Hankov, ki je sedaj prvi cilj japonske ofenzive. Japonci prodirajo proti Hankovu s severa, obenem pa dovažajo ojačenja po Jangceju. V teku dneva so pri Kuhuju izkrcali z 20 ladij več divizij. Med tem prodira japonska vojska vzdolž železniške proge proti Hankovu in ima le manjše boje s kitajskimi divizijami, ki imajo nalogo, da zaščitijo umik glavnega dela kitajske vojske in nove postojanke.

Poročila z bojišč

Sanghaj, 9. junija. o. Vesti iz obeh vojaških taborov potrjujejo, da se je 14. japonski diviziji pod poveljstvom generala Doj-

hara vendarle posrečilo osvoboditi se obkolitve na področju blizu Langfenga. Po najnovejših vestih je Dojharova vojska že priselila v bližino križišča Čengčova. Kitajska poročila trdijo, da je vrhovni poveljnik kitajske vojske pustil v Čengčovu samo zaščitnice; z nalogo, da zavarujejo umik glavne kitajske vojske v južno smer. Bitke okrog Čengčova imajo samo namen, da omogočijo konsolidacijo kitajske vojske na novih postojankah v planinskih predelih na meji pokrajin Honan in Hopeja. V teh planinskih krajih je maršal Čangkajšek zgradil nov obrambni pas ter bo prišlo tu do odločilnih bojev. Japonska vojska je zašla v veliko nevarnost na ravnini Honana. Kitajci so namreč uničili velike nasipe ob bregovih Rumene reke med Langfengom in Lojangom ter je sedaj vsa ravnina Honana poplavljena.

Kitajski vojski se je posrečilo ustaviti tudi prodiranje japonske kolone, ki je prodirala proti mestu Hsuečang na železnici Peking-Hankov. Japonska vojska je bila po bitki prisiljena k umiku v odseku pri Hofeju si stojita obe vojski nasproti blizu kraja Kujintinga, ki je v sredi med Hofejem in Lujanom. Druga japonska kolona prodira vzdolž Jangceja proti Ankingu. Ni izključeno, da bo kitajska vojska, ki brani Anking, v kratkem odrezana vsled japonskih napadov na Jangceju.

Veliki novi načrti francoske vlade

Pariz, 9. junija. h. Ministrski predsednik Daladier je imel danes dopoldne daljšo konferenco z zunanjim ministrom Bonnetom, notranjim ministrom Sarrautom in finančnim min. Marchandeaujem. Razpravljali so o zadevah, ki pridejo na prihodnjo sejo ministrskega sveta. Gre predvsem za povzemanje uradniških plač in pokojnin za 10 odstotkov, kar bo obremenilo državno blagajno za pol milijardo, za novo ureditev delavskih starostnih pokojnin in za uvedbo zavarovanja proti elementarnim katastrofom. Ministrski predsednik je popoldne v imenu vlade podal v spodnji zbornici izjavo, da vlada v načelu pristane na te predloge, ki pa jih mora poprej še podrobno preučiti in tudi sklepati o kritju tako povečanih izdatkov.

Priprave za sprejem angleške vladarske dvolice

Pariz, 9. jun. h. Francoska prestolnica se že marljivo pripravlja, da čim dostojneje in veličastneje sprejme angleška suverena, ki bosta konec tega meseca oficijelno obiskala Pariz. Nocoj je bila v hotelu Matignon konferenca, na kateri so pod predsedstvom podpredsednika vlade Chautempsa razpravljali o podrobnostih sprejema in bivanja angleškega kraljevskega para v Franciji.

Novinar — član Francoske akademije

Pariz, 9. junija. h. Danes popoldne je Francoska akademija znanosti z enim glasom večino izvolila na mesto pokojnega slovitiga jurista Henryja Robertsa za člana akademije direktorja lista »Action Française« Charlesa Maurasa.

Dve vojaški letalski nesreči v ČSR

Praga, 9. junija. h. Danes sta se pripetili dve huji letalski nesreči. V bližini Nitre je treščilo na zemljo vojaško letalo, pri čemer sta se pilot in opazovalec ubila. V okolici Kladna je moralo drugo vojaško letalo zasilon pristati, a se je pri pristanku zapletlo med dreve in treščilo na tla. Dva člana posadke sta bila pri tem hudo ranjena.

Ob zletnici bitke na Piavi

Rim, 9. junija. h. Italijanski listi napovedujejo v proslavo 20-letnice bitke na Piavi velike nacionalne svečanosti. Pri tej priliki bodo odkrili tudi več spomenikov. Svečanostim bodo prisostvovali kralj, vsi člani vlade z ministrskim predsednikom Mussolinijem na čelu in mnogi drugi odličniki.

Škoda po poplavih v Slavoniji

Zemlja, 9. junija. o. Sava je v zadnjem času poplavlila v Slavoniji in Sremu mnogo zemljišč, sedaj pa je pričela upadati. Ugovori so, da je ta poplava povzročila škodo za približno 2 milijona dinarjev.

Beležke

Papeževo službeno glasilo

Nedavno se je mudil v Pragi glavni urednik vatikanskega glasila »Osservatore Romano« grof Della Torre. Sprejel ga je tudi prezident republike dr. Beneš. Ob tej priliki je objavil organ češke katoliške ljudske stranke »Lidove Listy«, daljši članek, v katerem pravi med drugim: »Glavni urednik papeževskega lista je drag vsem Čehoslovakom, ker so ravno temu listu dolžni veliko hvaležnost. V času ko divja proti CSR pravi vihar sovražne propagande, se je zavzel »Osservatore Romano« na prisrčen način za njo. Omenimo naj samo njegov nedavni članek o problemu narodnih manjšin v CSR. Še važnejši je bil članek »CSR in evropski mir«, v katerem je list kritično analiziral Heinleinove zahteve in poskus, preko njih spremeniti CSR v drugo španjo. V papeževem listu je bilo med drugim izrečno ugotovljeno, da je bila CSR povsem upravičena ukretni vse potrebno za varnost svojih mej. S takim pisanjem je dal papežev organ tudi jasna navodila za pisanje ostalega katoliškega tiska širom sveta o češkoslovaškem problemu.«

Češko katoliško glasilo se malo moti. »Jasna navodila« službenega vatikanskega lista, če so res taka bila, vsaj pri nas pri »Slovenec« in »Hrvatski straži«, ki se tudi štejeta med pravoverne katoliške liste, niso našla odziva.

Enoletka Seljačke sloge

»Hrvatski dnevnik« objavlja od dr. Mačka odobren program za proslavo rojstnega dne bratov Radičev 11. junija. Program sta predpisala vsem svojim organizacijam predsednik »Seljačke sloge« Rudolf Herceg in predsednik »Gospodarske sloge« Franjo Novosel. Po programu mora biti proslava posvečena delu za napredek hrvatske kmetijske kulture in pripravam za veliko manifestacijsko skupščino »Seljačke sloge« dne 11. junija prihodnjega leta. Do takrat morajo prenehati med hrvatskimi kmeti vsi medsebojni prepri. Vsi še nepopravnani spori morajo biti predloženi »sodišču dobrih ljudi« v okviru »Seljačke sloge«. Do 11. junija prihodnjega leta se mora zmanjšati med Hrvatov nepismenost med ljudmi do 20 leta za 50 odstotkov. Tekom tega časa je treba tudi storiti vse za obnovo hrvatske kmetijske kulture, narodne noše, narodnih pesmi in običajev ter uveljaviti spoštovanje človeških pravic in človeškega dostojanstva.

Poziv gen. direktorja Poštne hranilnice

Generalni direktor Poštne hranilnice dr. Nedeljković se bavi izven službenega delokroga tudi z akcijo za prepoved vasi in kmetijskega življa. Pri tem uživa tudi vso podporo ljubljanskega »Slovenca«, ki ga je že parkrat predstavil slovenski javnosti kot vzor beograjskega poslovnega človeka, kateremu je povsem tuja mentaliteta sicer tako slovite beograjske čaršije. G. Nedeljković izdaja tudi svoj list z naslovom »Agrarna misao«. V zadnji številki tarna ta list nad razdejanjem srbstva in kliče vse Srbe širom države, naj se že vendar zedinijo in zaigrajo v državi prvo in odločilno besedo. Med drugim jim kliče:

»Menda vendar ne bomo danes, v naši svobodni Jugoslaviji, pometali kopij od sebe in malodušno zbežali iz borbe za obstanek. Ali naj se sedaj umaknemo, ko sekajo naše sablje in se vlada po naših zakonih? Ali so res izgubljene že vse naše, zlomljeni vsi meči, strta vsa junaška srca in sklonjene vse glave? Ne in tisočkrat ne! Mi smo daleč od tega, da bi klonili in pobegnili z bojišča. Bili so že težji trenutki, ko smo ponosno klicali v svet: Srbstvo še ni propadlo! Ta klic naj zopet zaori širom naše lepe države, zaori iz duš in srč vseh nas Srbov, ki smo igrali prvo in odločilno vlogo pri zedinjenju in osvobođenju vseh nas Jugoslovenov in ki moramo igrati tudi v bodočnosti pri njeni ohranitvi prvo in odločilno vlogo.«

JRZ in centralizem

Subotički »Neven«, glasilo JRZ za Bujevece in severno Vojvodino, v uvodniku zadnje številke ostro napada združeno opozicijo, češ da hoče zanesi med Vojvodince federalistične ideje. List zatrjuje, da je ogromna večina Vojvodincev proti federalizmu, nato pa nadaljuje:

»Današnja vlada je za demokracijo. Mi hočemo parlamentarizem in centralizem s širokimi lokalnimi samoupravami. Mi ničesar drugega ne želimo, kakor da se ta program čim prej izvrši. Vemo, da so mnogi povojni politiki zlorabili centralizem in jugoslovenstvo, vendar to še ne more biti razlog, da bi ta načela odstranjali iz našega političnega življenja.«

Aca Stanojević v Beogradu

Šef staronadikalne stranke Aca Stanojević je prisel v Beograd in bo po poročilih listov ostal tam teden dni. Med tem časom bo imel več sestankov z voditelji srbske združene opozicije.

Želje glasila JRZ

Sarajevska »Pravda«, glasilo muslimanskega dela JRZ, objavlja uvodnik z naslovom »Želimo si demokracije«. Na koncu pravi:

»Mi želimo, da bi pri vsi vlada la popolna demokracija, da bi se vsaka beseda slišala in, ako je pametna, tudi upoštevala. Na tem moramo delati vsi, posebno, kadar gre za politiko. Videli smo, kako žalostne posledice je rodilo tačenje demokracije po prejšnjih režimih.«

Gospodarski program hrvatskih križarjev

Sredi maja je bila v Zagrebu velika svečanost znane hrvatske cerkvene organizacije križarjev, ki pa pri glasilu hrvatske katoliške akcije »Hrvatski straži« niso najbolje zapisani. Slavnostni govor je imel takrat predsednik križarjev dr. Protulipac. Njegov govor prinaša sedaj v celoti glasilo sarajevskega nadškofa »Katolički tjednik«. Kakor po tem listu posnemamo, je dr. Protulipac med drugim rekkel:

»Vsi naši podvigi trpijo na čisto naravno otroštem pojmovanju dela in vrednosti dela. Pri nas se misli, da se tudi gospodarske akcije lahko izvajajo le s srcem in da je za ustvaritev zdravega gospodarskega življenja dovolj že navdušenje

Ustoličenje novega reis-ul-uleme

Sarajevo, 9. junija. AA. Danes je bilo v Sarajevu slovesno ustoličenje novega muslimanskega verskega poglavarja dr. Fehima Spaho. Vse sarajevske džamije, muslimanske verske in kulturne ustanove ter številne zasebne hiše, so se od včeraj okrašene z državnimi zastavami. Snoči so bile vse džamije slavnostno razsvetljene. Velika množica ljudstva, je ostala na ulicah pozno v noč. Računajo, da je iz vse Bosne in Hercegovine ter iz Južne Srbije prišlo na te svečanosti vsega skupaj 25.000 muslimanskih vernikov. Zvočniki so prenašali ves obred ustoličenja. Nekoliko pred 10. uro je prisel najprej pravosodni minister dr. Simonović, kmalu za njim pa tudi prometni minister dr. Mehmed Spaho. Ob 10 se je pripeljal zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general Djondje Bulić.

Svečanost ustoličenja novega musliman-

skega poglavarja je otvoril kot zastopnik vlade pravosodni minister dr. Simonović s tem, da je prebral v imenu Nj. Vel. kralja ukaz o imenovanju dr. Fehima Spaha za novega reis ul ulemo. Po verskih obredih je imel na zbrane množice krajši govor nov poglavar muslimanske veroizpovedi dr. Fehim Spaho. Njegove besede je ljudstvo sprejelo z velikim navdušenjem. Ko je bila slovesnost ustoličenja končana, je pristopil k novemu reis-ul-ulemi najprej poslanec Nj. Vel. kralja divizijski general Bulić ter mu čestitaj, za njim pa so mu čestitali tudi ostali visoki zastopniki, ki so se udeležili ustoličenja.

Dr. Fehim Spaho se je nato odpeljal v svoj dvorec, kjer je sprejel člane vlade ter nekaj višjih muslimanskih cerkvenih dostojanstvenikov. Ob 13. je reis ul ulema v častniškem domu priredil banket za 250 ljudi.

Kako „Slovenec“ in kako „Vreme“

Posebni poročevalec beograjskega »Vremena« objavlja vtise, ki si jih je nabral tekom velikih binkoštnih političnih prireditve v bratski češkoslovaški republiki. Obširno opisuje zbor državotvornih Slovkov v Bratislavi, o katerem poroča »Slovenec«, da so ga tvorili socialisti, komunisti in liberalci, to so pravi sovražniki češkoslovaškega naroda. Po poročilu »Vremena« se je pričel ta zbor brezbožnikov »s sveto mašo in ob njegovem koncu je zaprisegel katoliški duhovnik vse tisoče in tisoče zborovalcev«. O zborovanju monsignora Hlinke pravi »Vreme« poročevalec, da je »bil ves pod vtisom skorajšnjega konca monsignora Hlinke. Kaj naj rečemo o duhovniku, ki proglasa profano listino iz Pittsburgha za sveto pismo Slovkov? Mogoče se ni kaj takega dogodilo še niti enemu duhovniku na zemeljski krogli. Treba je razumeti njegovo

eksaltiranost. Stari pater Hlinka ne bo več govoril pred ljudskimi množicami. Mož je že mrtvaško bled in ni zanj več zdravila.« »Vreme«, ki je drugače napram dr. Hodžu sicer dosti rezervirano, ugotavlja, da se mu je Hlinkov zbor zdel kakor neka starinska prireditev iz srednjega veka in cenil število vseh udeležencev na okrog 40.000, dočim je na Hodžev zbor prišlo mnogo več naroda.

Včeraj smo zabeležili, kaj in kako piše o obeh bratislavskih zborskih ljubljanski »Slovenec«. Gornje navedbe iz poročil »Vremena«, ki je brez dvoma najpomembnejše in najmerodajnejše glasilo JRZ, le še bolj dokazujejo, kako neresnična in tendenciozna so poročila »Slovenca« o dogodkih in razmerah v CSR. Človek se samo zaman sprašuje, zakaj »Slovenec« tako piše.

Polemika o razmerah v taboru dr. Mačka

Pred dobrim mesecem smo poročali — sine ira et studio — o raznih notranjih konfliktih, ki se odigrajo v tako zvanem hrvatskem narodnem pokretu. Takrat se je posebno hudo razburil zagrebški intrigaški starina »Obzor« in na vso moč hotel zatrti, da so vse vesti o previranju in nezadovoljstvu v taboru dr. Mačka grda izmišljotina in nesramne laži »Jutra«. Danes isti »Obzor« sam vodi javno razpravo o nezadovoljstvu, zastoji in razpokah, ki se pojavljajo med Hrvatmi. Glavno vsebino njegovih prvih izjavanj smo že zabeležili.

»Obzor« svojo razpravo nadaljuje tudi v včerajšnji številki. Uvodoma pravi, da danes niso časi za ozkosrčno in enostransko strankarsko politiko. HSS je postala splošno-narodni pokret in jo podpirajo tudi mnogi Hrvati, ki se sicer ne strinjajo povsem z njenim strankarskim programom. Čas pa teče in tako se vse bolj pojavlja vprašanje, ali naj se vodi hrvatska politika na liniji splošnega narodnega pokreta, ali pa v ozkem okvirju strankarske politike. Dokler ne bo rešeno to vprašanje, se bo vedno bolj odražalo dvojstvo hrvatske politike, ki polagoma slabi elan in poštvalnost hrvatskega sveta. Ako se naj vodi hrvatska politika kot splošno narodni pokret, potem se morajo postavljati na važne položaje v njem samo ljudje, ki so dorasli času in prilikam. Mi nimamo toliko moči, da bi mogli trošiti svoje moči za razna postranska vprašanja prosvetnega, gospodarskega in socialnega programa HSS in istočasno posvečati vse sile borbi za izpolnitev zahtev in ciljev hrvatskega narodnega pokreta. Prav tako se ne morejo motriti vprašanja hrvatskega narodnega pokreta s čisto strankarskega programa HSS, ker ta ne more navdušiti tistih ljudi, ki niso člani HSS, a vendar zvesto pomagajo v borbi za hrvatske cilje.

Dalje pravi »Obzor«, da bi bilo tudi v vprašanjih osebnega vodstva hrvatskega narodnega pokreta treba postopati bolj širokoročno kakor do sedaj. »Obzor« je zadovoljen s tem, da so vodilni funkcionarji hrvatskega narodnega pokreta preizkušeni pristahi HSS, poudarja pa, da ne more biti zadostna za vodstvo hrvatskega pokreta posebno v današnjih prilikah samo strankarska legitimacija.

»Obzor« odgovarja dr. Mačkov organ »Hrvatski dnevnik«. Najprej pravi, da pišejo tako, kakor »Obzor« listi, ki so nasprotni hrvatskemu narodnemu pokretu. Hrvatska javnost prehaja preko takih izpadov s prezirnim in molkom, ker ve, da so naročeni, da bi se z njimi oslabilo odpora moč Hrvatov. Kdor tolmači tako preziranje s popuščanjem navdušenja hrvatskih množic v borbi za cilje hrvatskega narodnega pokreta, ta je nevednež, ali pa zloben pokvarjenec. Popuščanje narodnega navdušenja med Hrvatmi morejo videti samo tisti, ki sami niso bili nikoli navdušeni in ki so smatrali za svojo največjo nalogo oporekati in dajati nasvete, kakor dela to že skoro leta zagrebški »Obzor«. O neki pobitosti med Hrvatmi morejo govoriti

in pisati samo ljudje, ki sami niso bili nikdar pripravljeni na kako borbo. Te ljudi hrvatska javnost predobro pozna in prav dobro ve, kako si predstavljajo »politično aktivnost«. Pojavljajo se s svojimi predlogi in kritikami vedno ob gotovih situacijah.

»Hrvatski dnevnik« končno poziva »Obzor«, naj se nikar ne vmešava v zadeve, za katere je najmanj poklican. Spominja ga pri tem na vlogo, ki jo je igral za časa diktature, ko je »krenil z ravne poti na svoje posebne steze v temi in mraku« ter z nemalim zadovoljstvom sprejel na znanje, da je bil imenovan njegov direktor g. Dežman za člana Vrhovnega zakonodajnega sveta in da mu je bila zelo zenerozno rešena prošnja za državno pokojnino.

Zanimivo je, da vzporedno z »Obzorom« piše o nezadovoljstvu v vrstah hrvatskega narodnega pokreta tudi beograjsko »Vreme«, ki pravi, da popuščata med Hrvatim borbeni duh in medsebojna povezanost. Vse bolj pogosto je mogoče slišati razne več ali manj ostre kritike vodstva hrvatskega pokreta. Posebno hudi so očitki, da je vodstvo prepuščilo rešitev hrvatskega vprašanja dogodkom, ki leže izven okvira njegovega neposrednega vpliva in da je skoraj povsem zanemarilo vprašanje hrvatskega gospodarstva. Hrvatski gospodarstveniki so deljena mislijenja o nalogah hrvatskega političnega vodstva. Eni zagovarjajo misel, da bi moralo biti vodstvo pri svojih akcijah bolj radikalno, drugi zopet predlagajo bolj realno in oportunistično politiko. Obe skupini se borita med seboj in je za sedaj še negotovo, katera ima med gospodarstveniki večino.

Kr. namestnik Stanković na letalski razstavi

Beograd, 9. junija. o. Kraljev namestnik dr. Radenko Stanković je danes obiskal mednarodno letalsko razstavo, ki si jo je podrobno ogledal. V teku dneva si je ogledal razstavo tudi zelo veliko število dijakov iz raznih krajev naše države. V soboto dopoldne bodo razstavo obiskali korporativno narodni poslanci s predsedstvom narodne skupščine na čelu.

Rumunski letalci pri predsedniku vlade

Beograd, 9. junija. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je danes sprejel v svojem kabinetu v zunanjem ministrstvu rumunskega poslanika Viktorja Cadero, ki mu je predstavil letalskega polkovnika rumunske vojske Argetojana, skupaj z drugimi rumunskimi letalskimi oficirji, ki so se pripeljali v Beograd.

Zadnje sportne vesti Zmaga švice nad Nemčijo

Pariz, 9. junija. h. Današnja ponovna nogometna tekma za svetovno prvenstvo med Švicom in Nemčijo, ki se je tukaj odigrala pred 60.000 gledalci, se je končala z visoko zmago Švice v razmerju 4 : 2 (1 : 2).

Punčec in Pallada izgubila

Pariz, 9. junija. br. Danes sta bila odigrana oba semifinala v singlih za mednarodno teniško prvenstvo Francije. Svetovni prvak American Budge je v treh setih zmagal nad Jugoslovenom Pallado 6 : 2, 6 : 3, 6 : 3. Čehoslovak Menzel pa je prav tako v treh setih porazil najboljšega jugoslovenskega igrača Punčeca 6 : 4, 6 : 4, 6 : 4. Finalista za teniško prvenstvo Francije v singlih sta torej Budge in Menzel.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Jasno in toplo vreme v vsej državi. V srednjih predelih in na jugu nekoliko oblačno. Najvišja temperatura Ljubljana, 10, najvišja Podgorica 34 C.

Zemunska vremenska napoved: Še nekoliko topleje, ponekod pa delno oblačno, posebno v zahodni polovici države in severnih krajih, kjer so verjetni tudi nalivi in krajevne nevihte.

Zagrebaški: Stalno in vedro vreme, vendar ponekod lokalne nevihte. Dumajski: Vdor hladnega zraka s zapada, ponekod nevihte, v prostih legah precej močni zapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Izredna cerkvena svečanost v Ljubljani
Svetnik Andrej Bobola na poti v domovino

Sprevod na Masarykovi cesti se pomika k cerkvi sv. Jožefa

Iz Rima vozijo na Poljsko relikvije velikega poljskega svetnika sv. Andreja Bobole. V železniškem salonskem vagonu, spremljenem v kapelici, so pripeljali stekleno krsto z nestrnoženim svetnikovim truplom večerj opoldne v Ljubljano. Na svečano okrašenem kolodvoru so vagon odklopili. Peron je bil poln duhovščine ter predstavnikov oblasti in korporacij, pred kolodvorom pa se je zbrala velika množica članov cerkvenih organizacij in drugih vernikov. Iz Zagreba je prispel tudi tamonjski poljski generalni konzul Viktor Pol.

Duhovniki v ornatih so dvignili stekleno krsto in jo položili na pripravljeni podstavek. Spregovorili so stolni prost Nadrah, ljubljanski podžupan dr. Ravnihar, predsednik Društva prijateljev poljskega naroda dr. Mole, v imenu ljubljanskih Poljakov docent dr. Holeva, v imenu jezuitov, ki jim je pripadal sv. Bobola, pa superior Pate. Cerkevni pevec so zapeli pod vodstvom kanonika dr. Kimovca, nato pa so krsto položili v svečani pogrebni voz, katerega so bili vpreženi štirje bekci.

V dolgi procesiji, v kateri je šlo skoro 3000 otrok in odraslih s številnimi cerkvenimi zastavami, so spremenili svetnikovo truplo v jezuitske cerkev sv. Jožefa, kjer so krsto položili na pripravljeni oter. Ves popoldne so mimo krste defilirale množice vernikov, zvečer pa so truplo v slovesni procesiji, ki so se je sedaj udeležili samo moški, prepeljali nazaj na kolodvor.

S polnočnim brzovlakom je krsta s pozemskimi ostanke poljskega svetnika nadaljevala vožnjo proti Budimpešti. Tudi tam bo enaka počastitev kakor v Ljubljani, nato pa bodo truplo prepeljali v svetnikovo domovino.

Kleriki ljubljanske škofije nesejo krsto s svetnikom v pogrebni voz pred kolodvorom

besi v pozdrav bratskim gostom na svojih hišah državne zastave. Bratski predstavniki bolgarskega trgovstva ostanejo med nami predvidoma do torka. V tem času si bodo ogledali zanimivosti našega mesta in naš veselem ter se tudi udeležili raznih kulturnih prireditvev, zlasti nocojšnjega koncerta Akademskoga pevskega zbora v »Unionu«. Zato vabi Jugoslovensko-bolgarska liga svoje člane, da se tudi tega koncerta v čim častnejšem številu udeležijo. V ponedeljek se bodo bratski gostje s posebnimi avtobusi odpeljali na Gorenjsko.

20 letnica ustrelitve

čsl. vojakov v Kragujevcu

Letos 21. junija bo minilo 20 let, odkar je bilo v Kragujevcu ustreljenih 40 českoslovaških vojakov, ki so pripadali 71. a. pešpolku. Kragujevac je bil takrat zaseden od Avstrijcev in Madžarov. Českoslovaški vojniki, ogorčeni zaradi trpljenja in mučenja srbskega prebivalstva, so se dvignili z domačin in se nekaj dni junaki držali v borbi z nasilniki. Naposled pa so morali podležiti in sledila je strašna sodba. 40 smrtnih žrtev je moralo potrditi krvno bratstvo Čehoslovakov in Jugoslovancev.

Kragujevaška mestna občina je sklenila v zvezi z JČ ligami prirediti svečano proslavo 20-letnice. Proslavi bo prisostvoval divizijski general Viest, bivši dobrovoljec iz skupnih borb v Dobruži, ki bo zastopal českoslovaško vojsko. Ker pade 20-letnica na delavnik, bo proslava dva dni prej, v nedeljo, 19. junija. Poleg domačinov iz mesta in prostorne okolice se bodo na proslavi zbrali delegati in člani JČ lig iz vse države. Svečanost bo na kraju, kjer so bili českoslovaški vojniki ustreljeni, ob skupni grobnici in spomeniku. To bo ena izmed najpomembnejših manifestacij bratstva v okviru proslavljanja 20-letnice naše in českoslovaške svobode.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle na cestni razstavi

Včeraj smo že poročali o obisku Nj. Vis. kneza namestnika na ljubljanskem velesejmu. Knez se je posebno zanimal za cestno razstavo, ki stoji pod njegovim visokim pokroviteljstvom. Razstavo mu je pojasnjeval predsednik ljubljanskega Društva za ceste dr. Vinko Vrhunec. Naša slika predstavlja Nj. Vis. kneza namestnika v razgovoru z dr. Vrhuncem.

Ljubljanska JČ liga o svojem delu

Ljubljana, 9. junija
Snoči se je vršil v Kazini redni občni zbor tukajšnje Jugoslov.-českoslov. lige, združen z občinami zborom Izvršilnega odbora lig dravske banovine. Za zborovanje se je pokazalo veliko zanimanja, da je društven lokal postal pretesen in so se zborovalci preselili v sosedno večjo dvorano. Tudi ta izredna udeležba je pokazala, da vse, kar je českoslovaškega, uživa v naši pošti, demokratično usmerjeni javnosti čedalje večje simpatije. Med zborovalci so bili tudi nekateri predstavitelji ostalih lig v banovini, tako n. pr. predsednik lige v Kranju direktor dr. Simon Dolar, odbornik mariborske lige prof. Sediv, dr. Kijovski za novomeško ligo i. dr. Za občni zbor je izdala ljubljanska liga v brošuri na 44 straneh pregledno poročilo, ki

Prihod bolgarskih trgovcev

Poziv Jugoslovensko-bolgarske lige

Danes ob 9.30 se pripelje z beograjskim brzovlakom v Ljubljano 80 bolgarskih trgovcev, ki se bodo udeležili III. vsedržavnega kongresa jugoslovanskega trgovstva. Med njimi bo tudi več odličnih predstavnikov iz bolgarskih gospodarskih krogov, kakor predsednik bolgarske trgovske zveze minister n. r. g. Dimitar D. Vljev, predsednik in tajnik bolgarskih gospodarskih strokovnih združenj, tajnik softijske blagovne borze g. dr. Nedju V. Nedev i. dr. Poleg večjega števila trgovcev iz Sofije so zastopani tudi trgovci iz Kjustendila, Plevne, Kalugerova (Pazardžik), Gabrova, Berkovice, Vratec, Ajtosa, Radomira, Suhindola, Ruse in Ihtimana.

Zavedajoč se velikega pomena tesnih gospodarskih stikov med obema bratskima jugoslovanskima državama vabi Jugoslovensko-bolgarska liga svoje člane in ostalo javnost, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema na glavnem kolodvoru ter da izo-

Rožnik je otvoril poletje

Topli dnevi so izvalili iz zemlje zamujeno rast

Minili so majniški dnevi, zaključila se je trimesečna doba pomladi in že devet dni rožnika pohitevamo v meteorološko poletje. Kakor le malokdaj nam je letošnji prehod iz pomladi v poletje čez noč prinesel stanovito lepo in vroče poletno vreme.

Letošnji maj je bil razmeroma hladnejši kakor druga leta. V tednih opevanega meseca ljubzenskih sanj so se zvrstili vsi prilastki nevsčnega vremena, nekaj je pa le bilo dni, ko se je v pomladni sinjini neba zrcalila lepota razvele narave. Živo srebro je ves mesec občutno menjavalo svoje najvišje dnevno stanje in ves potek vremena v letošnjem maju bi prej lahko vzporedili z aprilskimi muhavostmi, kakor najlepšim pomladnim mesecem.

Toplotna krivulja dnevnih viškov je do 4. maja polagoma rasla, naslednji dan spet občutno padla za 9° na najnižje stanje 10° C. Naslednja majniška noč je bila hladnejša v vsem mesecu in živo srebro je ponekod zlezlo po več stopinj pod ledišče. Do 8. maja je toplota podnevi narasla za 8,2°, do srede meseca znova padla za 6° C. Sledila je stanovita doba visokega azorskega anticiklona, ko se je toplota podnevi stopnjevala do najtoplejšega dne 17. maja, ko smo v Ljubljani zabeležili 24,4° v Mariboru 25°, v Zagrebu in Splitu 26°, Beogra-

du in Sarajevu 27° C. V nekaterih krajih Banata je prigravica že tedaj dvignila živo srebro na 30°.

Lepemu vremenu sredi maja je nenadoma sledil občuten padec temperature za 11,4° Dne 21. maja smo imeli v Ljubljani ponoči in podnevi 13°. Do kraja meseca je toplota še nihala sem in tja ter v presledkih dosegla 20 in 22°. V enakem nihanju je potekala tudi nočna temperatura.

Maksimalni povpreček majniških padavin v Ljubljani znaša 108 mm, letos se je v 14 padavinskih dneh izlilo 115 mm dežja. Razmeroma normalno deževje je pa bilo zelo neenakomerno razdeljeno in rekordni naliivi od 19. do 21. maja so povzročili, da so vode prestopile bregove.

Tipični znak za letošnje pomladno vreme so bili zakasneli ekvinokcialni cikloni, ki so bili z močnimi nevihtami in plohami. Sonce se je bilo že visoko vzpelo nad obzorjem, menjava različno segreth zračnih struj nad morjem in kopnim je pa preprečila, da bi se zrak in zemlja močnejše segreli. Toplejši maj l. 1934 je n. pr. dvignil živo srebro v Ljubljani na 26,5°, v Zagrebu in Sarajevu na 28°, Skoplju 29°, Splitu 30° in Beogradu 31° C! Letos je imel maj le 8 dni, ko je bilo opoldne toplo nad 20°, l. 1934 jih je bilo 21!

področno informira o stanju in delovanju te najdelavnejše JČ lige v naši kraljevini. Zato se je lahko predsednik dr. Egon Starč omejil v svojem poročilu samo na rekapitulacijo najvažnejših točk, pred tem pa je z zborovalci vred počastil spomin nekaterih pokojnikov, med njimi prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka, izmed članov lige pa se je prav posebej spomnil enega najzaslužnejših kulturnih delavcev za jugoslov.-českoslov. vzajemnost, pisatelja dr. Ivana Laha. Iz obsežne delavnosti ljubljanske lige je treba poudariti zlasti dva velika uspeha minulega poslovnega leta: češke jezikovne tečaje, h katerim se je prijavilo okrog 900 dijakov in serijo 42 propagandnih prireditvev s predavanji in filmi, ki so razširile ideje JČ lig v najširše vrste našega naroda in vzbudile najsimpatičnejše odmeve. Tretji pomembnejši uspeh ljubljanske JČ lige je ustanovitev novih lig v Novem mestu, Murski Soboti in Jesenicah, medtem ko se v nekaterih mestih še pripravlja ustanovitev krajevne lige. Tako bo naša banovina najgostejše prepletena z mrežo organizacij, ki poglabljajo jugoslov.-českoslovaško vzajemnost in varujejo preizkušeno geslo: Zvestoba za zvestoto!

O notranjem delu lige je poročal tajnik doc. dr. Vladimir Murko, blagajniško stanje je orisal dr. Albin Stele, nakar sta poročala še zastopnika Akademskoga in šolskega odbora. Po razrešitvi so se izvršile volitve. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dosedanj predsednik dr. Egon Starč, v odbor pa pretežno prejšnji člani odbora, ki so bili pomnoženi z nekaterimi novimi, mlajšimi sodelavci. — V imenu Jugoslov.-bolgarske lige je pozdravil zborovalce Vekoslav Bučar in občni zbor je navdušeno odobril stremljenje po ožjem sodelovanju obeh lig in sploh

Na veselici ustreljen zaradi ljubosumnosti

France Kramberger je podlegel strašni poškodbi

Ptuj, 9. junija
Včeraj smo poročali o tragičnem dogodku, ki se je primeril pri Sv. Bolfenku na binkoštno nedeljo. Znanje o naslednje podobnosti: Gasilska četa pri Sv. Bolfenku je imela tombolo, h kateri se je zbralo mnogo ljudstva, ki je pozorno čakalo na srečo. Na prireditve je prišel tudi 21-letni knežič fant France Kramberger iz Skrinjave, občina Sv. Urban. Prišel je s kolesom na tombolo in je bil nenadno dobro razpoložen. Po tomboli se je Kramberger podal v bližnjo gostilno, kjer se je večja družba razveseljevala s plesom. Naenkrat pa je neznan fant iz hudobije vrzel na oder svinjska črevesa, kar je povzročilo zmedo in prepri. Ze blizu polnoči se je France Kramberger podal z veselicega prostora proti domu. Tu pa je nenadno padel strel in Kramberger se je zgrudil, zadet v trebuh. Smrtno nevarno ranjenega Krambergerja so vaščani prepeljali v ptujsko bolnišnico. Zdravniki so takoj uvideli, da ima črevesje na več mestih prestreljeno. Zato niso mogli nuditi nobene pomoči. V ponedeljek zjutraj so zalorej dali uboga fanta zozet zapeljati na dom. V noči od ponedeljka na torek ga je smrt rešila strašnega trpljenja.

Truplo so nato v torek prepeljali v mrtvašnico v Svetinih pri Sv. Urbanu, kjer je bila v sredo popoldne sodna obdukcija, ki sta se je udeležila zdravnik dr. Vrečko in sodnik Grm iz Ptuja. Orožniki so med tem poiskali napadalca Martina Čeha iz Ločiča ter ga izročili ptujskemu sodišču. Po poizvedbah so orožniki dognali, da je vladalo med

Francem Krambergerjem in Martinom Čehom staro sovraštvo, ker se je Kramberger hotel oženiti z dekletom, v katero je bil zaljubljen Martin Čeh. Franceta Krambergerja so danes položili v Svetinici k večnemu počitku.

Po krvavem spopadu prijeta na begu

Maribor, 9. junija

Kakor smo že poročali, je bil na binkoštno soboto v Črni pri Prevaljah krvav pretep med vinjenimi drvarji, ki je zahteval tudi človeško življenje, dočim so drugo žrtev s hudimi poškodbami prepeljali v bolnišnico. Obdukcija žrtve podvignih fantov 23 letnega Andreja Napotnika je dognala, da je pokojni Napotnik dobil 10 zabodljivcev po vsem telesu, od katerih sta bila dva absolutno smrtonosna in bi bila tudi takojšnja zdravniška pomoč zaman.

Orožniki so aretirali 6 oseb, dočim sta dva glavna krivca pobegnila. Orožniki so ju takoj pričeli zasledovati ter se jim je posrečilo, da so na cesti med Šostanjem in Zavodno aretirali 23 letnega delavca Francisa Kodrma iz Šostanja in 33 letnega delavca Francisa Zalarja iz Begunja. Pri telesni preiskavi so našli orožniki pri Kodrnu še krvav žepni nož in je Kodrun po daljšem oklevanju priznal, da se je udeležil pretepa in da je v silobranu zabodel Napotnika. Vse aretirance so orožniki po zaslišanju oddali v sodne zapore.

Letos razveseljuje številne posetnike velosejma izvrstna godba iz Kolina, iz domovine slovitega organizatorja godbe na pihala, očeta Kmoha. Godba, ki ji pripadajo sami mladi češki fantje, ki nastopajo zdaj v Ljubljani v slikovitih narodnih nošah, je bila ustanovljena že pred 70 leti. Zadnjih 7 let jo vodi marljiv kapelnik Gabrijel Vagner. Ob binkoštnih praznikih je neutrudljiva godba razvela tisoče goste, ki so do kraja napolnili restavracijske prostore na veselicnem prostoru, pa tudi sicer so marljivi zskripavci deležni splošnih simpatij

Alozij Majcen

Z očakom Abrahamom se bo danes srečal ugledni restavratore mariborske kolodvorske restavracije g. Alozij Majcen iz znane družine v Stražišču na Dolenjskem. Izprva namenjen trgovskemu poklicu je po vojni prevzel hotel »Triglav« na Bledu in ga iz zapuščenosti dvignil na zavidično višino. Leta 1926. je prevzel kolodvorsko re-

stavracijo na Pragerskem, od 20. maja 1934 pa vodi kolodvorsko restavracijo na glavnem kolodvoru v Mariboru. Uredil jo je v prvovrstno podjetje, ki uživa ugled v vsej državi. Poštenjak, narodnjak, socialno čuteč mož deluje že dolga leta vidno tudi v stanovski organizaciji. Vedno voder praznuje svoj 50. rojstni dan v družbi vzorne družine g. Malčke in edinke Slavice. Še mnogo srečnih let!

Domače vesti

Kar je treba dodati...

K poročilo o zborovanju meščanskošolskega učiteljskega sveta prejeli tako dopolnilo: Udeleženci torkovega zborovanja učiteljev meščanskih šol so z začudenjem prebrali poročilo v »Jutru« z dne 8. junija, kjer je izpuščeno baš to, o čemer je zbor razpravljati pretežno del časa. Našim učiteljem je gotovo še v spominu članek, ki je izšel ob času upokojeve najbolj znanih ravnateljev in učiteljev meščanskih šol, ki je našel vsepovsod na splošno odobravanje. Pisec je jasno in krepko povedal, naj se upokojeni reaktivirajo, in napredujejo v položaj, na katerega so čakali 7 let in potem znova upokoje, ker so dostizili. Od tedaj pa do danes je pa prišlo s šepetanim marsikaj v javnosti, ki postavlja poedince iz vrst učiteljev meščanskih šol v kaj čudno luč, ker so bojda izva ovinka iz stremuških nagajen povzročili upokojeve svojih starejših tovarišev in si njihova mesta že kar porazdelili.

To je tista točka, okrog katere se je sukala razprava. Sprejet je bil predlog, da zbor nastrože obsoja tako postopanje, ki grobo kaže na vzpoko moralno prizadetih. Načelo se je tudi vprašanje nepodpisanih ovadb, ki so povzročile ovađenim veliko gorja, ovaduhom pa prinesle malo slave. Sekcija naj vodi v računu zadeve za učitelje premeščenih upraviteljev gg. Sentjurca, Lapajnet, Lajovica, ki so na ta ali oni način postali žrtve netovarskega ravnanja svojih tovarišev-stremluhov. Je nekaj gnilega v današnji družbi, ki mora za ozdravljenje izločiti iz svoje srede vse take in podobne pojave. Nič drugega ne kaže tudi učiteljem meščanskih šol, ki naj stnejo svoje vrste in se poslužijo poštenosti za dosego svojih vzvišenih ciljev v korist šole in naroda.

— ov —

Portorose Terme
(1 uro od Trsta)

BROMOVE, JODOVE IN SLANE KURE.

PALACE HOTEL

PLAZNO KOPALIŠČE
HOTEL I. REDA. 200 SOB.

CENE PENSIONA ZMERNE

Sport. Shajališče. Oddah.

Pojasnili: Palace Hotel Portorose (Triste) in potvalne pisarne.

* Jubilejna proslava v Rušah. Kakor nam poročajo iz Ruš, je vseh tamanih 14 družb sklenilo, da bodo skupno proslavila 20. letnico obstoja Jugoslavije. Proslava bo 24. julija t. l. Takrat bodo vsa ruška društva brez razlike na politično opredelitev, skupno z vsem prebivalstvom, svečano počastila spomin na največji državni in narodni zgodovinski dogodek, na naše zedinjenje ter na ustanovitve naše narodne in svobodne države. Dopoldne bo ob knežjem kamnu, tem simbolu naše narodne suverenosti pred tisoč leti, velika slavnost, popoldne pa bo na sokolskem letnem telovadišču predstava »Miklova Zalec«. Meddruštveni pripravljali odbor že sedaj opozarja društva in vso javnost na to svečanost ter jih prosi, da si nedeljo 24. julija rezervirajo za pomembno narodno manifestacijo ob naši severni meji.

* Razpisana služba. Kr. uprava dravske banovine razpisuje službeno mesto geologa-uradnega pripravnika VIII. položajne skupine pri tehničnem oddelku kr. banske uprave. Prošnje je vložiti najkasneje do 28. junija pri banski upravi v Ljubljani.

19. VI. Trst! Prijave do 13. t. m. »OKORN«.

* V prebranem grobu. V Ajdovščini je umrl trezorec gosp. Vladimir Dolence, iz znane narodne družine. Pokojnik je bil dober, ki je želel svojemu bližnjemu samo dobro. Pred svetovno vojno je bil eden izmed onih Sokolov, ki so orali v teh krajih ledino. Življenje mu je bilo trajna pot. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pričal nad vse lepi pogreb. Domači trgovci so ga nesli na pokopališče da bo pod sivim Čavnom stado spal. Naj mu bo lahka vipavska zemlja! Uzašeni soprog in drugi sorodniki tu in onstran meje naše odkrito sočasje!

* Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca maja 1938: I. Podružnice. Celje m. 500 din; Slovenj Gradec 2. 903 din; Novo mesto 2. 60 din; Trzin 50 din. Siška m. 123.25 din; Slov. Konjice 382.93 din; Beograd 1.277 din; Ljubljana šentp. m. 252 din; Ljubljana, šentp. 2. 949.50 din; Ljubljana, šentjakobsko trnovska m. 5000 din; Ljubljana, šentjakobsko trnovska 2. 5077 din; Ljubljana, mestna 2. 14 din; — II. Tamo Zupana sklad: podružnica Kranj 2000 din; — III. Kočevski dinar podružnica Beograd 100 din. — IV. Razni prispevki. Zanatska banka Ljubljana 50 din; mestna občina Novo mesto 100 din; Celjska posojilnica 200 din; Dr. R. Sajovic, Ljubljana, pokroviteljstva 300 din; Dr. F. Pirnat, Maribor 50 din; upr. »Jutra« 100 din; Ana Pretnar, Zemun 100 din; I. Klemenc, Ljubljana 200 din; neimenovan 200 din; A. Potočnik 400 din; A. Regl 170 din; Iv. Rozman 70 din; I. Markelj 150 din; skupaj 25.521.68 din.

* Tri sto orožnikov išče razbojnika Dokića. Poročilo smo, da je na glavo poslednjega razbojnika v homoljskem srezu Pavla Dokića razpisanih 100.000 din nagrade. Po raznih zasedah preži na hajduka 110 orožnikov in še je bilo poslanih 200 mož, da hajduka čimprej ujamejo. Že nekaj dni ni za hajdukom nobenih sledov, kakor da se je pogreznil v zemljo.

* Obramba pred letalskimi napadi. Kakor smo že opozorili, ima mednarodna letalska razstava v Beogradu tudi cel paviljon, ki je posvečen zaščitnim sredstvom pred napadi iz zraka. Razstava nazorno predloži vse, kar bi moral za primer vojne vedeti vsak državljani v svojem interesu, kakor tudi v interesu svojcev in svoje okolice. Na razpolago so tudi naše zaščitne maske proti strupenim plinom in varnostne obleke, ki se oddajajo po lastni nabavni ceni. Opozorjamo vse obiskovalce letalske razstave, naj si pozorno ogledajo tudi oddelke za zaščito pred letalskimi napadi.

BRILJANTNI ZLATNINA
SVC. URE pri ČUDEN
PRESERNOVA 1

* Za narodno-obrambni sklad »Pirhova akeja Bran-i-borac« so velikodušno darovali tele šole: obe dekliški meščanski šoli v Mariboru po 100 din, meščanska šola v Trzinu 74.25, v Slovenski Bistrici 101, v Ribnici 50.25, realna gimnazija v Kranju 731.25 in v Celju 30, podružnica Branitora v Kranju 1.000, profesorji ter osnovne šole II. dška v Mariboru 47.50, ter osnovne šole II. dška v Mariboru 45, Primorskovo 123.50, Mohorje 50, Hotiza 77, St. Vid pri Ptuj 60, Zagradec 14.50, Krvava peč 13, Leskovec pri Krškem 43.25, Gaber pri Škofji Loki 33.50, Pameče 41.75, Rateče Planica 18.50, Pišce 49, Bevk 30, Tunjice 90, Mavrlen 15, dekliška v Ribnici 153 in zasebna dekliška v Repnem 50 din, skupno 3301.25 din.

25.—29. VI. v Dolomiti! Prijave do 20. t. m. »OKORN«.

* Tragična smrt četiškega vojvode Krstića. Da v Metohiji še ni popolnoma iztrebljeno poštebo posameznih zarotnikov, priča zavraten napad na četiškega vojvodo, rezervnega kapetana Milica Krstića. Našli so ga mrtvega 2 km daleč od njegove hiše v Istoku pri Peči. Neznani zločinci ga je ustrelili iz zasede. Milica Krstić je bil potomec stare srbske rodovine in se je izkazal zlasti v borbah s kačaki. Pridobil si je velike zasluge za vzpostavitev reda in miru v Metohiji. K njegovemu pogrebu se je zbralo mnogo srbskega prebivalstva.

* Poizkusna vožnja novih motornih vlakov. Kompozicije novih motornih vlakov, izdelane v brodiški tovarni, so napravile v tork 7. t. m. poizkusno vožnjo do Dobroja, ki je v vsakem pogledu dobro uspela. Druga poizkusna vožnja bo do Dubrovnička in potem pa še na ostalih progah, kjer nameravajo uvesti take vlake.

* Zakonske zadeve. V vasi Kovišnici, nedaleč od Negotina, sta živela 10 let v zakonu Dušan in Kristina Petrović. Zadnje čase je Kristina našla ljubimca in je naposled zapustila moža. Nedavno jutro pa se je spet vrnila domov in tedaj je Dušan potegnil nož ter ženo popolnoma razmesaril. — Iz Subotice poročajo: Mestni kočijaž Mihajlo Szakal se je hudo zameril svoji ženi, ker ji ni maral kupiti svilene obleke. Žena je bila tako užaljena, da je ponoči udarila moža s sekiro. Po šestih dneh trpljenja je Mihajlo izdihnil, žena pa bo namesto svilne obleke laševino. — Veselejša je zgodba iz Niša, kjer je znani bogataš, trgovec z železnilno Čedomir Stamenković tožil svojo lepo ženo Radmilo zavoljo nezvestobe. Začelo se je pravljanje, toda preden je sodišče moglo prave potoči vmes, sta se zakonca lepo pobotala.

* Tisoč let staro jajce so odkopali v vasi Mravincih v Dalmaciji, kjer izkopavajo starohrvatske grobove. Dosej so izkopali še okrog 100 grobov. Starinsko jajce, ki so ga izročili v varstvo hrvatskemu starinskemu društvu »Bihac«, je brččas ostanek hrane, ki so jo pagani polagali mrličem v grob za popotnico na drugi svet.

Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpehanju in zgagi, povzročeni po trdi stoli, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravnega »Franz Josefova« grenčice in jutraj na tešče zelodec isto količino. Prava »Franz Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja.

Ogl. reg. v. br. 15. 485/35

Iz Ljubljane

— Uprava Hubadože župe vabi vse prijatelje pokojnega skladatelja Emila Adamića in oboževalce njegove glasbene umetnosti, da se udeležijo koncerta njegovih skladb, ki se bodo izvajale v soboto zvečer ob odkritju njegovega kipa v parku pred Glasbeno Matico v Vegovi ulici. Nastopi do 500 pevki in pevcev, ki delujejo v 11 pevskih društvih. Veljane zbor izven Ljubljane vabimo, da se tega koncerta udeležijo vsaj po zastopstvu vsi pa z zastavami, ki se poklonijo pri odkritju. — Pevska društva, ki nimajo prevodov in je zaradi tega njih delovanje ovirano ali nemogoče, naj to nujno sporoče župni upravi, ki bo po JPS v Beogradu posredovala za namestitev učiteljev-prevodovij v dotičnih krajih.

Samo še danes si lahko ogledate šlageropereto

Nelson Eddy

ROSALIE

Kino Matica

Od danes naprej poletne znižane cene!

Predstavi samo ob 16. in 21.15 uri!

— Ljubljanskemu občinstvu, obiskovalcem vselej, udeležencem kongresa! Akademski pevski zbor v Ljubljani pod pokroviteljstvom N. Vel. kraljice Marije, priredi drevi koncert slovenske narodne pesmi iz vseh časov in krajev naše domovine. Koncert se prične ob 20. uri v veliki uniojski dvorani. Koncert vodi zborovodir Franc Marolt. Prodaja vstopnic in programov na univerzi v vratarjevi loži, od 17. ure dalje pa pri kino-blagajni v hotelu Union. Pohitite z nakupom vstopnic!

— Sklepná produkcijska šola Glasbene Matice bo drevi ob 18.15. Produktelja, na kateri nastopi celá vrsta gojencev klavirskega in violinskega oddelka, bo v veliki Filharmonični dvorani. Spored se dobi po 3 din v knjigarni Glasbene Matice. — Državni konservatorij to imel v ponedeljek dve produkciji: ob 18.15 bo v Filharmonični dvorani produkcija komorne šole, ki jo vodi prof. Karel Rupel, ob pol 21. pa v opernem gledališču produkcija opere šole, ki jo vodi režiser Robert Primožič. Podrobna sporeda javimo. Za produkcijo komorne šole se dobe sporedi v knjigarni Glasbene Matice, za operno produkcijo pa pri dnevnih blagajni v operi; cene so iste, kakor za dijaške predstave.

— Papa Danilo bo prihodnje dni stavlil 80-letnico rojstva. Proslavil bo ta znameniti dan svojega življenja z nastopom v operi. Natančnejše podatke bomo objavili pravočasno. Že zdaj pa opozarjamo njegove številne častilce na redko slavo, združeno s sedva z obilnatim jubilejem, kakor se spodobi.

— Cerkevni koncert, pri katerem sodelujejo operna pevka Zlata Gjurgjeva-Gavella, baritonist Kolacio, prof. Pavel Ramšigaj na orglah in Ljubljanski komorni kvartet, bo v ponedeljek ob 20. v frančiškanski cerkvi. Spored obsega poleg domačih del tudi celo vrsto za izvajanje v cerkvi primernih skladb svetovnih avtorjev, predvsem največjih zastopnikov klasične glasbene dobe. Vstopnice od 20 din navzdol se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

— Operna šola ljubljanska drž. konservatorija bo imela letos samo 1 produkcijo v ponedeljek ob pol 21. uri v opernem gledališču. Izvajala bo odlomke iz oper: Manon, Werther, Čarjeva nevesta, Mignon, Giannetto, Lakme in Prodana nevesta. Vmes bo plesala nekatere ples. Režijo ima operni pevec Robert Primožič, režiser Narodnega gledališča ples je uvečbal baletni mojster inž. Peter Golovin, glasbeno vodstvo imata prof. Karel Jeraj in kapelnik dr. Svara. Plesne točke spremlja konservatorist Samo Hubad. Prodaja vstopnic pri dnevnih blagajni v operi.

Senzacija je res pralni aparat

„MIELE“

kateri se do 13. t. m. praktično razkazuje v Gosposvetski cesti 16, na dvorišču. To je nemški pralni aparat, z vrhunski najnovejšje tehnike, in je res vredno, da si ga vsak ogleda. Interesantno je, kako čuva perilo, in s kako malimi stroški v najkrajšem času svojo delo opravi. Truda ni več pri pranju.

— Razstava risb in ročnih del, ki so jih izdelali učenci in učenke državnega učiteljskega in državne ženske realne gimnazije v Ljubljani bo odprta v soboto 11. junija ob 8. do 12. in od 15. do 19. ter v nedeljo 12. t. m. od 8. do 12. Razstava bo v II. nadstropju državnega učiteljskega, Resljeva cesti 10, vhod na moški ali na ženski strani. Stanši in prijatelji šolske mladine vabljeni. Vstopnine ne bo.

— Na državni klasični gimnaziji v Ljubljani bodo sprejemni izpiti za I. razred 25. junija. Prijave se bodo sprejemale od 20. do 23. junija dopoldne. Natančnejša pojasnila so razvidna z objave na oglasni deski gimnazije.

MODNI ATELJE BAZANELLA

Po vrnitvi iz inozemstva, zopet redno dela, ter se svojim cenjenim damam najtopleje priporoča.

— Stavbno gibanje v preteklih tednih. Gradbeno delavnost se je zavoljo lepšega vremena precej razmahnila. Poleg štirih reprezentativnih stavb, vseučiliške knjižnice, Mayerjeve palače, »Slona« in palače »Slavije«, v osrčju mesta je gradbeno podjetje inž. Jos. Dedek že pričelo dolgo pričakovano, možno stavbo veletržnice Bat'a nasproti pošte. Prvi dve poslopji sta že pod streho, a palača zavarovalne banke »Slavije« v Gajevi ulici se bliža prvemu nadstropju. V Prešernovi ulici prenavlja Stavbna družba pročelje poslopja Kreditega zavoda. Pred Škofjo stev. 19. je postavil stavebnik Ivan Brčić visok oder, da bo prenovil fasado hiše tovarnarja Stanelca Vidmarja. Na Dolenjski cesti štev. 12 bodo istokotno prenovili ospredja enonadstropne, nekdanj Babičeve hiše, zdaj lastnine Ciril-Metodove družbe. V Karunovi ulici poleg trnovske župne cerkve so pri hiši štev. 3 vstavili nova okna in nanovo prepletkali vso zunanjo stran. Sosedu prof. Franju Šicu pravkar prenavlja trnovski stavebnik Ivan Štokan zunanjišče njegove enonadstropne hiše v Vogelnji ulici štev. 3. V Cerkevni ulici je lastnica enonadstropne hiše štev. 5, g. Hanova pustila po stavbeniku Franju Elikanu z Dolenjske ceste nanovo preurediti vse zunanje lice s tem, da je vstavila moderna okna in prepletkala hišno fasado. Hišni posestnik štev. 9. v isti ulici pa je razširil in nadomestil stara strobna okna z novimi in pravkar ometavajo to staro hišico. Se pravi ti nekdanjih ribiških prebivališč. Obnovitev pročelja šentjakobске cerkve, o čemer smo že poročali, je prevzel znani gradbenik Jakob Kale. Nova razporeditev potov in izprehajališč v parku na Kraljeva trgu se bliža svojemu koncu in bo novi aranžman tega parka že nudil številnim obiskovalcem ljubljanskega vselejna obilo pozornosti in užitka. Sploh v zadnjem času nastajajo lepi in moderni trgovski lokali tako na Miklošičevi cesti, kakor tudi v Šelenburgovi ulici. Zida in prenavlja se na raznih krajih področja Ljubljane. Živahna pa je gradbeno delavnost tudi na periferiji.

15.—24. VI. Dunaj, Berlin, München! »OKORN«.

— Nov grob. V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Rudolf Hafner, drogist. Zadnji pot bo nastopil jutri ob pol 18. Lep mu spomin, žalujoci družini naše iskreno sočasje!

— Izpolnjujemo. V sredo smo beležili novice o prezidavi staroslavne gostilne pri Figoven. Bilo je omenjeno, da vrši restavracijska dela tvrdka Habiček, kar pa je pomota in se mora pravilno glasiiti: Haviček brata. Napačno je bil omenjen tudi inž. Ivan Ledl (kot Sedl).

KINO UNION. Tel. 22-21
Danes odpadejo vse predstave zaradi koncerta.

— Uprava kina Matice olvešča cenjeno občinstvo, da veljajo ob danes naprej za vse predstave poletne znižane cene. Kakor doslej, bodo na sporedu še vodno premierski filmi svetovnih produkcij, na kar uprava še posebno opozarja!

— Plesarska dela v šoli v Mostah razpisuje mesno poglavarstvo ljubljansko v »Službenem listu« 11. t. m.

Počitnice v kopališču na zgornjem Jadranu

OPATIJA (Abbazia):

Riviera en vogue.

BRIONI:

polo, golf, yachting.

GRADEŽ (Grado):

morska plaža, kure z morsko vodo.

PORTOROSE:

termalno kopališče, plaža.

TRST:

Lirična filmska predavanja v gradu sv. Justa (Castello San Giusto).

Obiščite Potojsko jamo!

Lirična sezija v areni v Pulju (Pola).

Informacije: ENIT, Petra Kočiča br. 6, Beograd in vse zdraviliške uprave posameznih kopališč (Azienda di Cura).

OPATIJA (ABBZIA) GRAND HOTEL BELVEDERE IN DEPENDANCE

Privatnost v vsakem soboru — negovano — osrednost in tradicija. Lastna plaža. 1 emi, garaže. Cena za pension od 40-45.—

Opatija (Abbazia) Pension Kallina

Odlučna rodbinska hiša tik ob morju, južna obala, lastno morsko kopališče. Moderni komfort. Najfinjša dunajska kuhinja. Predsedja: 27-38 Lir, Serbia: 34-42 Lir

Opatija (Abbazia) Hotel: Savin, prvovrsten rodbinski pension. Lastna plaža. V visoki sezoni od 1. t. 28.— Poročanja, vstopnice, Cook, Zagreb, letališčev trg 13 in Putnik, hotel Metropol v Ljubljani.

OPATIJA (ABBZIA) — Hotel Corso — Ploebst

Vse sobe s tekočo mrzlo in toplo vodo. Zmerne cene.

Iz Celja

KINO UNION. »TAJNOSTI DVORCA VOGELD«

KINO METROPOL. — Danes zadnjikrat muzikalni šlager »PLESEM ZA TEBE«.

— Usodna eksplozija. V sredo popoldne so se vračali trije bratje, 13-letni Ivan, 11-letni Martin in 8-letni Stefan Štor, posestniki sinovi iz Osence pri Teharju, iz šole domov. V Pečevniku pri Celju so našli ekrazitno patrono in jo nesli domov. Stopili so pod domači kozolec. Ivan je prinesel ključ in začel tolči po patroni. Nenadno je patrona z močno detonacijo eksplodirala in vse tri dečke je vrlo na tla. Ivan in Martin sta došla teže poškodbe na glavi, prišli in rokah. Stefan pa laže poškodbe po vsem telesu. O nesreči so takoj obvestili celjsko reševalno postajo. Ob 17. je prisel reševalni avtomobil in prepeljal vse tri dečke v celjsko bolnišnico. Od tod so poslali Stefana v domačo oskrbo, Ivan in Martin pa se zdravita v bolnišnici.

Iz Maribora

— Dvaletnično mature in skupnega študija na klasični gimnaziji v Mariboru bomo obhajali 3. in 4. julija v Mariboru. Točni spored proslave bo objavljen pravočasno. Ker je bil naš letnik zaradi vojne eden najbolj prizadetih, se o redni maturi sploh ne more govoriti. Zato vabimo k udeležbi vse tovariše, ki so 1. 1914., torej neposredno pred pričetkom svetovne vojne, redno končali nižjo gimnazijo, in vse, ki so iz drugih letnikov maturirali 1. 1918. Vsi udeleženci naše prve maturitetne proslave naj se priglasijo do 20. t. m. tovarišu dr. Francu Brezniku, sreskemu sanitetnemu referentu v Celju.

— V študijski knjižnici se za dobo od 13. junija do 8. septembra uvedejo nedeljene uradne ure. Čitalnica bo v tem času zaprta, knjige pa se bodo izposajale vsako sredo od 8. do 12.30 in vsako soboto od 8. do 12. Posebne želje glede uporabe knjižnice naj se javijo ravnateljstvu.

— Maribor dobi novo cerkev. Posvečena bo Rešniemu telesu. Novo cerkev bodo zgradili v magdalenskem mestnem kraju. Na Telovo bo blagoslovitev temeljnega kamna, kar bo opravil g. škof dr. Tomažič. Načrt za novo cerkev je napravil inž. Herbert Drenik.

Iz Novega mesta

— Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal danes, v petek, in jutri soboto, ob 20.30 ter v nedeljo ob 15. in 17.30 zvočni film »Misterij Indije« (Usodopolna številka 13). Predigra: Paramoutov zvočni tehnik.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Lepo je na Kofcah

v udobnem domu, obdanem od planinskih vrhov. Par dni izprehodov v svežem planinskem zraku, v senci visokoležečih gozdov in ob izvrstni prehrani, ki jo nudi planinski dom, si vsakdo — kakor čudežno — okrepi telo in duha. — Vsa celodnevna oskrba din 45.—. — Otroci 33% popust.

— Baletni večer bo v mariborskem gledališču prve dni prihodnjega tedna. Nastopi baletna skupina znane zagrebške umetnice Mercedes Goritz-Pavelić.

— Trik jalarice na mariborskem trgu. Organi mestnega tržnega nadzorstva so pri večeršnjem pregledu živila na mariborskem trgu prišli na sled svojevremensmu triku jalarice, katere klopotačja jaja so bila skuhanja, da se ne bi pri poskusu trkanja ugotovila njih slaba kvaliteta. Ko je jalarica spoznala da je konec njenega trika, je pobegnila. Oblasti jo sedaj iščejo. V zadnjem času je bilo oskoderanih več mariborskih gospodin in so organi na podlagi njihovih pritožb uvedli preiskavo, ki je bila uspešna.

— Za 40.000 do 50.000 din je oskoderano mestno električno podjetje, ki je na prijavo odslovljene zaročenke nekakega ključavničarskega delavca v tovarni bakra v Zgornji Bistrici izvedelo, da je omenjeni delavec v lastni enonadstropni hiši v Slovenski Bistrici decembra 1935 vpeljal električno napeljavo in si uredil električno peč tako, da je napeljava šla mimo števca. Tako je imel zastoj razsvetljavo in grel svoje stanovanje od decembra 1936 do nedavnega, ko se je sprl z zaročenko, ki se je nato takoj maščevala s tem, da se je pripeljala v Maribor in se zglasila pri mestnem električnem podjetju, kjer je natančno povedala, kako je fant kradel elektriko. Zaradi velike škode se bo vsa zadeva končala pred sodiščem. Tatvine elektrike so bile v zadnjem času v področju mariborskega omrežja marsikod ugotovljene.

— Tovarni avto: motorno kolo. Na vogalu Vrbanove in Gosposvetske ceste se je pripetil karambol, ki je domala zahteval glovsko življenje. 27-letni posestrak Josip Corn iz Selnice ob Dravi se je znašel pred tovornim avtom in je bil karambol nezgoden. Motociklist je vrlo v velikem loku v cestni jarek, kjer je obležal ves krvav, s strto desno nogo in skalpirano kožo na glavi. Odpremili so ga v bolnišnico.

Iz Slovenjega Gradca

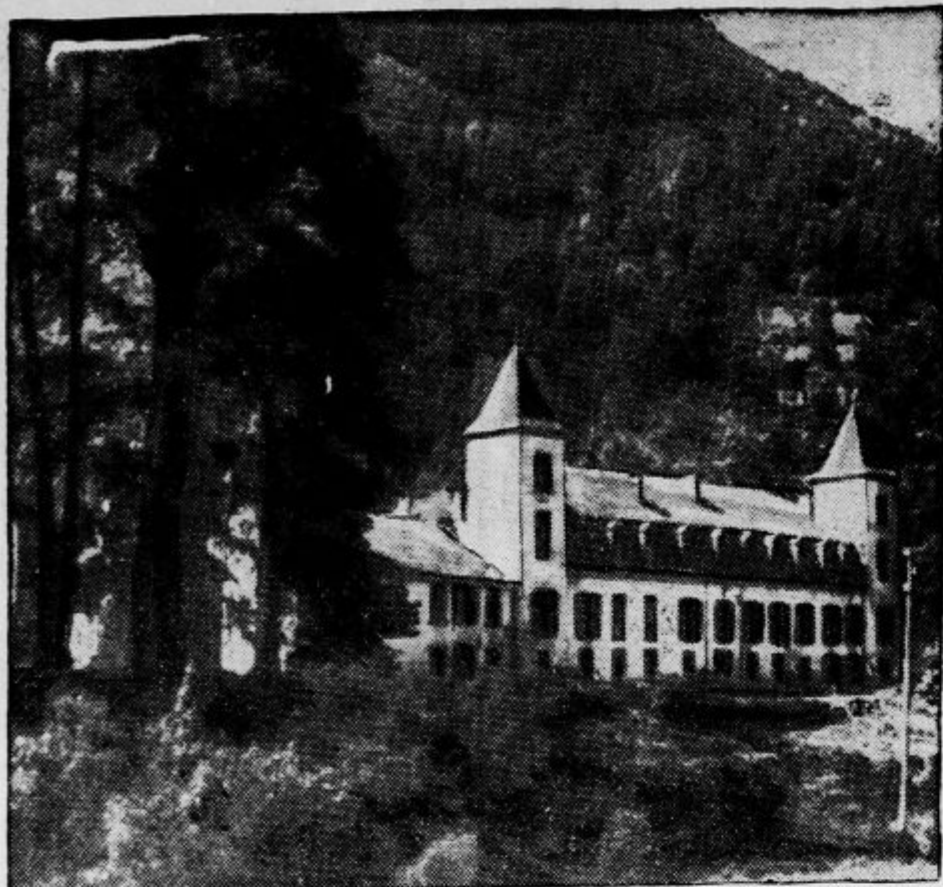
— Avto je povozil kolesarja. V tork popoldne je na cesti med Dvornami in Misljnjem povozil neki avtomobilist 50-letnega posestnika Josipa Lužnika, ki se je peljal s kolesom. Ponesrečenec je pri padcu dobil precejšnje poškodbe na glavi in močne notranje poškodbe. Avtomobilist se za ponesrečenca sploh ni zmenil, temveč je oddajal naprej in pustil Lužnika nezavestnega na liču nesreče. Kmalu po nesreči so našli Lužnika kmetje in ga prepeljali v slovenjegraško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Našemu marljivemu orožniku se je posrečilo še v teku istega dneva doznati avtomobilista s osebi potnika z umetniškimi gnojili g. Franca Kristlofa iz Ljubljane. Preiskava je sicer dognala, da je krivda za nesrečo na Lužniku, ki je vozil s svojim kolesom nepravilno na levi strani ceste, vendar pa bi kljub temu moral avtomobilist obstati pri ponesrečenecu in poskrbeti zanj. Poškodbe ponesrečenca so hude, vendar zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje.

— Gradnja novega jadranskega letala. Skoro leto dni že deluje v Slovenjgradcu pod vodstvom marljivega pilota g. Ferija Černeta jadralska skupina. S pomočjo izdatne podpore zemunske letalske komande in tukanjih zanimancev je pred nedavnim začela naša jadralska skupina gradnjo novega jadranskega letala, na katerem naj bi se urila naša obmojna mladina. Vse večere posvečajo naši idealni jadralci pod vodstvom g. Jurjeka Potočnika gradnji svojega letala, ki naj postane ponos naše Misljnske doline. Ker je to prva jadralska skupina na naši severni meji, zasluži to njeno nesebično delovanje vso pohvalo.

Iz Ptuja

— Zvočni kino Ptuj uprizarji v soboto ob 20. in v nedeljo ob 19. in pol 21. film »Princesa koral« (Ita Rina, Svetislav Petrović). Ob sobotah in nedeljah se predvaja tudi zvočni tehnik Alfa in kulturni film o naši državi.

Španske bombe na francoskem ozemlju

Že drugi v kratkem razdobju so španski nacionalisti z letali preleteli francosko mejo in vrgli bombe na francosko ozemlje. Šest drobcev bombe je poškodovalo tudi graščino v Orgeixu (slika)

Skozi neraziskano Afriko

Povratek odprave na Ruvenzori

Pred dnevi se je vrnila v Nemčijo odprava, ki je obiskala afriški Ruvenzori in je po šestmesečni odsotnosti dovršila svojo nalogo v območju Kilimandžara. Najboljši uspeh je dosegla odprava s svojimi turističnimi rekordi. Pod vodstvom Eugena Eisenmanna je plezalo šest mož po najvišjih grebenih afriškega gorovja in ti so doživeli zadoščenje, ki ga daje zmagovalcu skoro nedostopni vrhovi.

Ekspedicija se je v Afriko grede v Genovi ukrcała na ladjo ter se je odpeljala najprej skozi Sredozemsko morje in Sueski prekop do Mombasse. Tam se je izkrcala na afriškem ozemlju. Angleške oblasti so šle nemškimi hribolazcem na roko. Pohod na Kilimandžaro se je začel pri Mošiju, dva udeležena odprave sta plezala po južni strani čez Kibo. V začetku februarja so turisti nadaljevali pot skozi Ugan-

do in so dosegli Kambalo. Nato se je začelo prodiranje v območje Ruvenzori.

Hribolazci so morali tukaj najprej skozi velikanski pragozdi. Pri tem so jim bili v veliko oporo nosači, ki so opravili veliko delo, kajti na poti skozi ta pragozdi so se skrhalo že mnoge ekspedicije. Potem so se začele plezalne ture v pravem pomenu besede. Često so morali udeleženci ekspedicije plezati čez grebene v višini 5000 m. Preplezali so Stanleyev vršac ter izvršili pri tem važna katrografska dela. Ko so ta bila pri kraju, je začel odpravi pohajati proviant, približala se je pa tudi deževna doba. Napor so hribolazce tako izčrpali, da so se morali polagoma vrniti, ker so štirje dobili malarijo, ki je silno oteževala ekspedicijsko delo. Po vrnitvi v Mombasso, so potovali vzdolž zapadne afriške obale do rta Dobre nade, kjer so se zopet vkrcali na ladjo, ki jih je odločila v Hamburgu.

Noč med mrličji ji je omračila um

Doživljaj medicinke z varšavske univerze

Strašno stvar je doživela neka medicinka z varšavske univerze. S tovarišji in tovarišicami je bila te dni popoldne zaposlena v secirni dvorani vseučilišča, kjer se je zakasnila, da ni opazila odhoda komilitonov. Sluga, ki je v mraku obšel prostore, takisto ni opazil v kotu zaposlene študentke in je tiho zaklenil vrata. Šele ko so čez nekaj časa ugasmile električne luči, je spoznala medicinka svoj položaj, toda bilo je že prepozno. Jela je klicati na pomoč, toda zaman.

Ker ni mogla nikamor oditi iz secirne dvorane, je skušala najti izhod skozi prosekuro, kjer je ležalo kakšnih šestdeset do sedemdeset trupel. Toda tudi vrata prosekure so bila zaklenjena. Za medicinko je napočila strašna noč...

Sluga univerze je našel študentko naslednje jutro nezvesto na tleh. Ko so jo spravili k besedi, je začela bloditi in so jo morali spraviti v umobolnico.

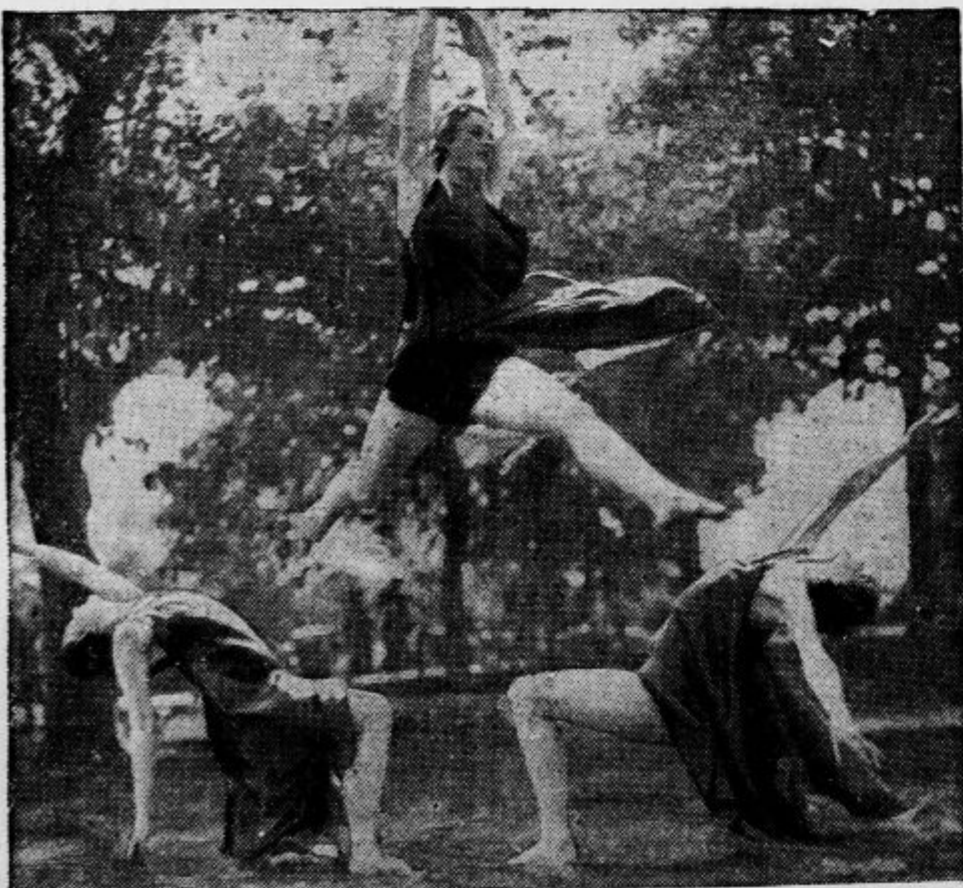
D. Ravljen: »Črna vojna«
120 strani. Broširano 10, vezano 15 din
Založba »Cesta«, Ljubljana, Knaflijeva 5.

Novi japonski vojni minister

Za novega japonskega vojnega ministra je bil imenovan general Seiširo Itagaki. V marcu l. 1937. je odinil kot poveljnik 52. divizije na kitajsko bojišče

Telovadba v londonskem Hyde parku

V sedanjih toplih večerih nastopajo v londonskem Hyde parku telovadkinje, ki razvedrujejo občinstvo s svojimi skoki

Tragedija matere in sina

V Klosterneuburgu se je te dni odigrala strašna družinska tragedija. Mati natakarka Hansa Grossa je trpela na hudi neozdravljivi bolezni. Oddala so jo v bolnišnico, kjer pa so zdravniki samo potrdili katastrofalno diagnozo.

Iz bolnišnice so poslali natakarkovo mater nazaj domov, kjer je bolnica nad svojo boleznijo tako obupala, da je začela prigo-varjati sinu, ki je visel na materi z veliko ljubeznijo, naj stori njenemu trpljenju konec. Sin se je v začetku materinim prošnjam upiral, slednjič se je njenim zahtevam udal. Ustrelil je najprej mater, potem pa še sebe. Motiv svojega dejanja je pojasnil v posebnem pismu, ki ga je napisal za policijo.

Nobenega sledu o ugrabljeni žrtvi

Najnovejša poročila iz Princetona pravijo, da manjka o ugrabiteljnih malega Jamesa Casha vsaka sled. Zaradi razburjenja, ki se je polastilo ameriškega prebivalstva sprito tega ugrabljenja, je prezident Roosevelt poslal parlamentu pismo, v katerem prosil za dovolitev kredita 50 tisoč dolarjev, ki naj bi se porabil za raziskovanje tega primera. Policijske oblasti nimajo več upanja, da bi našle Jamesa Casha živega.

Beg iz Rusije

Uradno glasilo ruske vlade objavlja podatke, da so v zadnjih dvanajstih letih prišli 31.019 oseb, ki so skušale po ilegalni poti zapustiti Rusijo. Poleg tega so prišli 9679 tihotapcev in 334 vohunov, ki so bili namenjeni prekopati sovjetsko mejo. Obmejne straže rdeče vojske so v navedenem času zaplenile tihotapcem in beguncem 4000 pušk, več strojníc, blizu sto samokresov in velike količine municije.

Belgijska zastrupljevalka

Kakor smo že obširno pisali v »Jutru« pred binkoštno nedeljo, se je začel v Liègeju proces proti zastrupljevalki Mariji Becherjevi (slika), ki je obtožena, da je zastrupila 11 oseb

Razbojnik v banki

Omamil je slugo z udarcem po tilniku, uradnike pa je zaprl v garderobo

V torek po binkoštnih praznikih je odklenil budimpeštanski sluga Nagy vrata hranilnice, pri kateri je v službi in trenutno potem je stopil v bančne prostore moški v črni obleki. Na obrazu je nosil krinko in je pri vstopu zavpil: »Roke kvišku!« Obenem je dvignil revolver in ga naperil proti Nagyju.

Sluga, ki je bil v banki sam, je v zadregi in strahu dvignil roki. Razbojnik ga je nato sunil in ga potisnil v umivalnico. Zgaj se je Nagy zavedel nevarnega položaja in je skušal razbojniku izbiti orožje iz rok. Samokres se je pri tem dvakrat sprožil, ne da bi zadell. Borba med slugo in vromilcem se je končala s tem, da je razbojnik udaril Nagyja z ročajem samokresa po tilniku, nakar se je sluga zgrudil nezavesten na tla.

Kmalu potem so prišli v banko uradniki. Razbojnik jih je počakal pri vходу ter potisnil vsakega najprej v garderobo. Knjigovodjo je zaprl v omaro za obleke.

Blagajnika je prisilil, da je sleklet jopič in hlače. Ko je potem vstopil ravnatelj banke, je tudi njega zaprl v neki stranski prostor. Menil je namreč, da se bo zdaj lahko neovirano lotil vlomilskega posla.

Pri tem pa se je bridko vračunal. Poza bil je namreč, da je mogote blagajno odpreti samo s ključem, ki jih imata blagajnik in ravnatelj. Da ne bi razbojnik izsilil od njih ključev, s katerimi bi si bil lahko prilastil velike vsote denarja, ki je ležala v blagajni, sta se blagajnik in ravnatelj zabarikadirala vsak v svojem prostoru. Slišala sta, kako si je razbojnik prizadeval, da bi odprl blagajno in pobral iz nje denar. Zaprti jetniki so vsak v svoji celici klicali na pomoč, a njihovih klicev ni nihče slišal, kajti prostori, v katere jih je bil zaprl razbojnik, so bili brez zveze z zunanjim svetom.

Ko se je razbojnik trudil, da bi odprl blagajno, je vstopil v banko poštni sel. Seveda je debelo pogledal, ko je našel v banki namesto znanih uradnikov — okrinka-nega moža z revolverjem na mizi. Tudi postarja je razbojnik onemogočil, in sicer na ta način, da ga je zaprl, ker ni bilo v garderobi nobenega prostora več, v umivalnico k nezavestnemu slugi.

Okrog devetih zjutraj je prišla v banko prva stranka, sodni svetnik dr. Auer. Zdelo se mu je čudno, da je vse tako prazno. Vseeno je pozdravil, toda že v naslednjem trenutku ga je razbojnik ustra-hoval ter ga prisilil, da se je stisnil v kot. V tem so začeli v garderobi uradniki metati v okno obtežilnike in druge predmete. Na cesti pa je bilo zelo živahno in ni nihče opazil, da kličejo ljudje na pomoč.

Poldrugo uro je držal razbojnik banko v šahu, šele potem je spoznal, da se trudi zaman. Blagajna se ni dala odpreti. Zato je vtaknil ključ v revolver v žep, smel masko ter izginil skozi vrata. Dr. Auer, ki je videl, kako je popravil vlomilsko orodje, je brž za razbojnikom stekel po policijo. Policaj, ki ga je nagovoril, naj gre z njim, pa ni hotel ubogati. Bal se je, da se ne bo razbojnik znesel nad njim. Prišli so torej ljudje, ki imajo v bližini banke svoje lokale. Z njih pomočjo so šli v garderobo, toda tam so imeli težave. Uradniki se niso upali odpreti zabarikadiranih vrat, ker so menili, da stoji pred njimi razbojnik, ki se hoče maščevati zaradi neuspešnega vroma. Polagoma so osvobodili bančnega ravnatelja, blagajnika, knjigovodjo in poštnega sluga, samo bančni sluga je ležal še vedno nezavesten od udarca, ki ga je dobil s samokresom. Razbojnik je po svoji pustolovski neopaznosti izginil.

Daleč od prestola...

Vojvoda Windsorski s soprogo preživlja letošnje počitnice na gradiču La Croix pri Antibesu

Nestrohnelost — prirodni pojav

Zanimivi primeri iz naše neposredne sosesčine

V prejšnjih dobah, ko je bila znanost še v povojih, so ljudje v marsikakem prirod-nem pojavu, ki si ga niso znali razložiti, videli nekaj nadnaravnega in proglasili take pojave za čudeže. Posebej je to veljalo za vse pojave, tičeče se zagrobnih in posmrtnih reči. V takih primerih je imela včasih naivna, čisto pa tudi namerna domišljija silno široko polje za razmah. Danes nam znanost do poslednje pitice razloži in dokaže prirodne vzroke, zaradi katerih posamezna pokopana trupla niso strohnela niti po preteku dolgih stoletij, poznamo pa cele nekropole, kjer so sestotine pokopanih ohranile v bolj ali manj ohranjenem prvotnem vidu.

V naši najbližji sosesčini je tak primer množstvene mumifikacije po prirodnem potu v Čedadu. Tu kažejo v cerkvi kot kurioznost kakih deset mumij davno umrlih oseb. Tudi v Prekmurju potnik lahko vidi dobro ohranjenega mumijskega grofa Had-dika, ki ga je podrl udarec ostre turške sablje. Prav razločno se celo opazi ljuta rana na glavi in usehla kri, ki je pred davnimi leti privrela iz rane.

Poleg teh profanih mumij, ki jim po veliki večini nihče ne ve imena, pa imamo na našem jugu tudi primere visoko česčenih svetniških mumij. V Črni gori, v samostanu Ostrogu vidi potnik mumijske sv. Vasilija Ostroškega, čegar spomin drže v visoki časti ne le pravoslavni, marveč tudi katoličani in celo muslimani. Svetnikov grob je zaželjen cilj pobožnih

romarjev vseh treh omenjenih ver in ob njem je že zabeleženih na stotine čudežnih ozdravljenj. V sofijski stari katedrali sv. Kralja počivajo dobro ohranjeni ostan-ki srbskega kralja Milutina, ki tvorijo najsvetejšo relikvijo bolgarske in srbske pravoslavne cerkve.

Vsi ti pojavi so popolnoma prirodni. Poleg teh pa poznamo umetne mumije egipt-skih faraonov, velikih duhovnikov in imenitnikov. Dandanes balzamiranje in mumifikacija ni nikakoli čudežna redkost, le da medicina s pomočjo kemije napravi to daleko boljše in spretnije.

Oporoka angleškega oficirja

V Londonu je umrl poročnik angleške vojske Rihard Laybourn. Zaprtil je svoje-jestvni testament, ki določa, da prejme poveljnik polka, pri katerem je služil, 3000 funtov gotovine. Denar se ima hraniti, vsako leto na rojstni dan Laybournia pa se morajo vojaki pogostiti, gostija pa plačati iz zapuščinskega denarja.

Vojaki bodo potemtakem vsako leto 17. maja dobili priboljšek v jedi, mero pi-va in zavitek cigaret. Nadaljna vsota v znesku 500 funtov je namenjena oficir-jem tega polka. Na dan 31. marca in 1. oktobra vsakega leta bo vsak oficir polka na račun te vsote dobil po eno steklenico penečega vina.

Zmagovalec na kongresu socialistične stranke

Leon Blum govori na kongresu francoske socialistične stranke, kjer se mu je posrečilo potisniti nasprotnike ob zid

Roke v nahrbtniku

V Strakovu pri Polni v ČSR je polje-delski stroj odtrgal ženi kmeta Ruzičke obe roki, prvo v zapetju, drugo v komolcu. Ženo so odpeljali takoj v bolnišnico. Malo pozneje se je oglasil pri zdravniku ženin mož. Prinesel je odtrgani roki v nahrbtniku, ker je menil, da jih bodo ženi lahko zopet prilišili...

Tudi ta steber je padel

V teku Stalinske »čistke« je bil odstranjen zdaj stari ukrajinski boljševik Kosior (slika), eden izmed bivših podkancelarjev rdečega režima

A NEKDOTA

Ko je bil Talleyrand zunanji minister cesarja Napoleona, se ni vedno strinjal s politiko imperatorja. Napoleona je bilo to znano, zato je ob neki priložnosti vprašal Talleyranda:

»Priznajte, gospod minister, da ne bi radi umrli zame.«

Talleyrand je odvrnil: »Seveda ne, Velikanstvo, pa samo zato, ker bi se bal, da bi z mojo smrtjo izgubili enega svojih najzvestejših podanikov...«

VSAK DAN ENA

»Zdaj grem jaz spat, ampak mladi pri-jatelj, zapomnite si dobro, da pri nas ob desetih zvečer ugasm luč...«

Kulturni pregled

Razstava slovenske umetnosti v Mariboru

V času, ko je naš narod zopet postavljen v težak položaj, v času, ko se nam zopet bliža volk v ovčjem kožuhi, so naši umetniki s svetlim vzgledom pokazali, da se da obdelovanju vseh struj in smeri v skupnem nastopu najlepše in največkratje manifestirati skupna volja za svobodo duha in naroda. Priredili so razstavo v Mariboru, ob vhodu v našo domovino.

Ta razstava se je uvrstila v niz proslav ob dvajsetletnici osvoboditve Maribora in tako združila spomin na osvoboditev. Z velikim in kulturnim narodnim delom lahko najlepše proslavimo osvoboditev. Prireditev je pomemben in kulturni dogodek, razveseljuje pojav moči in sposobnosti. Udeležili so se skoraj vsi živeči slovenski umetniki (redki manjkajoči ne bi mogli bistveno spremeniti vtiske) ter nam tako razstava ne kaže samo sedanjega stanja naše umetnosti, marveč tudi težnje razvoja slovenske umetnosti.

Boris Kalin, mati z detetom

Zastopanih je 56 umetnikov s 185 deli. Nestor naših slikarjev **Rihard Jakopič** je dosegel najvišjo stopnjo slikarstva, njegov način bi že mogli imenovati absolutno slikarstvo. Brez vsake risbe, samo z barvo in barvnimi pakciami doseže vse: globino, zrak, svetlobo, plastičnost itd. Razkroj telesa v barvne enote je popoln, podobne imajo nekaj vizirane, mističnega; impresionizem je pri njem stopnjevano do zadnje možnosti. Drugi veliki mojster te smeri je **Matej Sternen**. Njegova domena so figure in figuralne kompozicije. Svoje veliko znanje anatomije in človeka je pokazal tudi tu. Poleg tega pa nam je dokazal, da se da v impresionistični maniri delati tudi al fresco. Polne zraka, atmosfere in svetlobe so njegove slike (Plen air). Njegove osebe žive, soresnične. Tretji v družbi je **Matija Jama**, krajinar. Problemi sonca in sence, zračna perspektiva in kar je glavno, nastojanje, so glavne oznake njegovega dela. To skupino še izpopolnjuje **Ferdo Vesel** v barvnem verzmu predmeta. Klasične naše moderne bi mogli imenovati to skupino. Ne daleč od njih se nahaja **Fran Trtnik**, v čigar delu je opazna predvsem monumentalnost. Oblike so obilne in močne, barve umerjene in enotne, drže statično mirne, poteze čopiča pa odlične in energične. Zlasti se ta odličnost opazi v risbah (Madona).

Posebno skupino predstavljajo blivši »Vesenci«: **Maksim Gaspari** v zadnjih delih prehaja polagoma v impresionistični način slikanja (Na križpoti) z vsemi problemi osvetljave in barve, snovno je ostal zvest narodopisnim motivom. **Ivan Vavpotič** se preveč zgublja v detailu na škodo celote (V papirnici), kaže pa vso virtuoznost svojega čopiča (Brušeno steklo). **Saša Santel** je monoton risar pokrajine, premalo živ, da bi mogel ogreti. **Mirko Šubičev** portret postavlja na delo Janeza, vendar je oploditelj novih barvnih spoznanj vidna. **Hinko Smrekar** je razstavil ilustracije saljivih živalskih zgodb, risbe, ki znova potrjuje, da je Smrekar v glavnem risar.

Slikar velikega formata je **Gojmir Anton Kos**. V enotnem slogu delane slike s trdnostjo konturo in širokim nanašanjem barv podajo resničnost predmeta v vsej njegovi plastičnosti in z vsemi svetlobnimi efekti vred. **Tone Kralj** je sam iz velike skupine ekspresionistov. Temotna umirjenost barv (Rudarska mati), ekspresivne geste (Slepce) in psihični izrazi obrazov so izrazila dramatičnih prizorov. **Božidar Jakac** pesniško opisuje Dolensko, njegova pastelna tehnika izdaja mnogokje že mirno, vendar mehko prelivanje barv in tonov (Ajda), priča o liricnem občutju, kakor pričajo risbe o mojstrski roki. **Fran Pavlovec** je krajinar, opisovalec naših krajev s svojim posebnim »literarnim« jezikom, stremi za slikarsko resničnostjo in jo tudi doseže. Cela slika je enotno slikana, brez risbe. Resnične pokrajine z mnogo primesti lastne osebnosti. Na tej razstavi ni ravno preveč srečno izbran. **Fran Zupan** kaže napredek v gvaših, kompozicijsko izbrani motiv in večja barvna uravnoteženost (Marija Snežna) so opazne nove vrline. Polnoštevilno je zastopana mariborska skupina slikarjev. **Ivan Kos** kaže viden napredek v slikarstvu, njegovi portreti so bolj slikovito delani z notranjo podobo, v krajini pa podaja nastojanje sončne pomladi (Vas) brez umetniženja. Na vtis mu je je soroden **Karol Jirak**. V njegovem razvoju opazamo neko veselje do barvnega opisovanja podrobnosti, v pokrajini se podreja koloritu okolice (Vipava), barvno in kompozicijsko uravnotežen se razvija v realista bodočnosti. Zmeren realist z mnogo prisrčno toplino je **Franjo Košir**, stvarjen opisovalec naše pokrajine, posebno naših voda. **Alberta Sirka** akvareli so tehnično dobro izvršeni. Njegovemu morju se vidi, da je delano domaga, zato izven neži, dasi mu ne smemo odrekati prav slikovitih in dobrih detajlov. **Olaf Globčnik** in **Ivan Čargo** sta ostala pri prvotnem načinu dela. Prvi je ostal pri barvno enoviti plastičnosti telesa, drugi pri kubistični razdelitvi telesa v manjše kubuse.

Avantgardno vodilno mesto je zavzel klub »Neodvisnih« s svojimi raznimi podobnimi stremenji. Surrealizem nam predstavlja **Stane Kregar**, ki opisuje svoja čustva in podaja samega sebe. Čustvu in razpoloženju odgovarjata barva in kompozicija. Drugi ekstrem je **Zoran Mušič**, zastopnik tkzv. kolorizma, kjer objekt sam za slikarja ne igra nikake vloge, marveč mu je važen le kot nosilec barve. Tretji je **Maksim Sedej**, barvno najbolj umirjen tonski slikar. Kontura le malo izstopa, vse je uravnoteženo, slika je delana v isti maniri, brez kompozicijskih ali barvnih nasprotij. Vezi med temi so **Marij Pregelj**, ki vodi z barvno razkrojeno kompozicijo slike (Krompir) h Kregarju na eni strani in **Didak Zoran** z barvnimi študijami kompozicijskih pojavov na drugi strani. Ekstremi se obrusijo in ostane vedno zmerenost. Škoda, da nam niso prav ti mladi pokazali novih del.

Popolnoma nov in med najboljšimi izmed mladih je **Franco Mihelič**, znan doslej le kot odlični grafik-risar. Sedaj pa uspešno prenaša in veže risbo s slikanjem. Pri tem opisuje stvarno in realno vsakdanje življenje v nepokvarjeni naravi (umet. zgodovinar bi rekel temu načinu brughelovski). Na zunaj se zdi brez tendence in vendar ima notranjo vsebino in namen. Notranje sorodni so mu pravkar iz šole izšli najmlajši **Gabrijel Stupica**, **Maks Kavčič** in **Jakov Karel**. Izmed njih dela Stupica enakomerno vso silko in kompozicijsko dobro. Kavčič studira barve in socialne probleme (Starec) enako kakor **Karel (Ciganka)**. Vsi obetajo mnogo, ko se bodo rešili šolskih vplivov akademije in se osamosvojili. **Dore Klemenčič** je pokazal zopet v popolnoma novi luči, njegovo iskranje je vztrajno.

Od preostalih bi bilo treba omeniti žensko zastopstvo. **Mara Kralj** je prispevala na svili slikanega otroka s pom, skrbno in dekorativno izdelano študijo. **Mira Pregelj** skuša komponirati na steklo v svoji tehniki, **Elda Piščanec** komponira svetopisemske dogodke v olju. **Augusta Santel** prinaša skoro solske akvarele, **Bara Remec** je barvno razbita in neuravnotežena, portret dečka pa kaže znaten napredek od zadnje razstave.

Ostanje so gosti in redki razstavljalci. **Jožef Slovnik**, naš rojak iz Nemčije, je prispeval realistično, vseskozi stvarno sliko Judenburga, **Bruno Vavpotič** tehnično in kvalitativno prav dobre akvarele. Nov je **Slovenec Pipa Peteln** iz Maribora, svoj čas član kluba »Grohar«. V akvarelih, kjer kaže obvladane tehnike, se povzpne do lepe višine v kompoziciji in nastojanju (Ojke, Jesen). **Miroslav Modic** je razstavil povprečne stvari, **Ivan Klein** en sam akvarel.

Med našimi kiparji ni čuti najbolj radikalnih gesel. **Tone Kralj** edini skuša z ekspresivnimi gestami in pregibi podati notranje življenje. **Ivana Napotnika** vidimo na razstavah redko. Njegove kompozicije in način obdelave dematerializirajo material in poduhovijo z globokim doživljenjem vso umetnino. **Ljode Dolinar** je »včerajne pesme« izrazil v linijah in pregibu svoje plastike. **France Gorše** se je lotil težkega problema, podati ples, ritem, gibanje in lahkočno grazioznost. Ni mu sicer popolnoma uspelo, vendar je tu mnogo več nego navaden anatomski studij. Portret M. Murka je resničen obraz. Enako izrazita je **Nikolaja Pirnata** glava M. Gorkega. **Tine Kos** je v »Vasovanju« pokazal mirno in zanimivo kompozicijo ter realizem snovi. **Peter Loboda** je slabo zastopan. »Dekle« ga kaže mojstra plastične obdelave, za »Robotac« pa je po mojem sporn, koliko spada v umetnost. Med najmočnejšimi kiparji na tej razstavi je **Boris Kalin**. Veliko kiparsko in anatomsko znanje zvezano z dobrim poznavanjem obdelave materiala, pravilno plastično pojmovanje in občutenje predmeta so glavne vrline tega mojstra. Relief »Mati z otrokom« v marmornju kaže nežno čustvovanje, ženski torso gibanje in anatomsko pravilnost. Ena najlepših skulptur na razstavi je portret arh. Glanz. Plemenito delana glava, plastično občutna, z duševno poglavitnojo kaže mojstra v vsej luči. **Zdenko Kalin** je postavil najbolj impozantno veliko plastiko: »Mojši torso«. Stojee telo izraža statiko in mir ter označuje kiparjevo sposobnost, poleg tega pa daje mnogo obetov. **Karel Putrih** je odvrnil mnogo trdote in kaže napredek prav v plastičnem ustvarjanju (Pomlad). Novo odkritje je **France Smerd**, ki v svojih statuetah spominja na antiko, po risbah pa kaže mnogo obetajočo moč in silo.

Nekaj v katalogu omenjenih del in umetnikov se na razstavi ne nahaja. Reprezentativna razstava je svoje poslanstvo v polni meri izvršila. Dostojno in močno reprezentira sedanje stanje slovenske umetnosti, katere nam ni treba biti sram, marveč se lahko z njo postavimo tudi pred strogim internacionalnim forum.

F. K. Kos

Zaniski

Se o »Giocondi«. Repriža Ponchiellijeve opere »Gioconda« je doživela enak uspeh, kakor nje premiera, čeprav ji je prisostvovalo zgolj občinstvo abonementa »Ez. Volja sodelujočih, da pripomorejo temu grandioznemu delu do zaslužene veljave, ni niti najmanj popustila. Posebej je omenje vredno petje pa tudi igra in kretanje zbora, ki ima na nekaterih mestih izredno važno vlogo. Prav tako se tudi orkester najlepše razigra v tretjem dejanju in daje baletu zamah in polet. Nastop je **Bravničarjeve** v baletni točki »ples ure« predstavlja višek zanimanja. Že njena toaletna po prav učinkovito dviga iz ostalega ansambla in stopnjuje njeno gibanje kretanje. V vsem je »Gioconda« delo, ki za služi samo na sebi in glede na vzporeditev več pozornosti glasbenega občinstva.

P. S.

Lastna imena. Geografsko društvo v Lj. razpisalo kot vabilo na naročilo Vestnika ponatis Rusovega članka »Vaške table in vaška imena«, ki so najstarejši viri za zgodovino vsakega kraja ter jih je treba varovati pred vsem in vsakomer (ne: vsakomur!). V zvezi s to razpravo nam opozorim, da pazimo tudi na tuja imena. Mesecnik »Naša radost« piše n. pr. v predzadnji štev. Veržaj (prav: Versaj-ako že transkribiram). Ajfel, medtem ko celo nemški Herderjev Lexikon 1935 daje izreko: Eiffel. Slično naležijo v Hu-dalesovi knjižici »Bombaž« (Mladinska mati-

ca) oblike: Lijon (Lyon), Uošington (prav: Uošington), dočim je Genova ohranila italijansko podobno (Dženova). Bermudski otoki imajo n odveč.

Kaj napovedujejo naši založniki? Pri zalozbi Umetniške propagande izide v teku julija t. g. prva izmed štirih knjig slovenskega Brehma v redakciji Ade Hayne, ter Ivana Hribarja prevod Puškinovih, doslej še neprevedenih pesmi: Bronasti jezdec, Poltava in Obiskovalcem Rusije. Obe knjigi v luksuzni opremi. — H koncu poletja todo sledili v kratkih presledkih trije spisi v Zbirki slavskih svetovnih avtorjev in sicer: Baškičeve: Dnevnik v prevodu Katarine Spur, Buhan roman Zeleni plašč v prevodu Ante Brvarja in Mackay-a roman »Zadnja dolžnost« v prevodu Cirila Kosmaka. Za zimsko sezono pripravila založba edinstveno ilustrirano mladinsko knjigo češkega avtorja Karafata: »Ivanjšice« v preposnetju Dr. Ferda Kozaka in dva prevoda velikih modernih romanov in sicer Ludviga Winderja: »Presto-tonaslednik Franz Ferdinand d'Este« in Margareta Mitschell »Jug proti severu«.

Prof. Janko Lavrin o Bogomilih. V najnovjši (7.) številki revije »Modra ptica« je izšel v prevodu Petra Donata članek angleškega esejista in kritika, našega uglednega rojaka prof. Janka Lavrina »Bogomilje«. Pisec seznanja v članku, ki je spisan za angleške čitatelje, a ni skoraj nič manj nov in zanimiv za slovenskega čitatelja, z značilnim talianskim pojmom — bogomilstvom, ter ga osvetljuje z zgodovinskega, verskega in psihološkega vidika. V zadnjem času se sploh kaže povečano zanimanje za bogomilstvo in opazamo tudi v beograjskih in zagrebških revijah nove sestavke o tem zgodovinskem pojmu. Članek Janka Lavrina bo čitatelju povedal mnogo zanimivega. — Nadalje prinaša nova številka »Modre ptice« članek Staneta Meliharja o romanu bolgarskega pisatelja Bojana Isajeva »Rojeni smo na Balkanu«, ki ga bo v kratkem izdala »Modra ptica« v slovenskem prevodu, prav kakor (kot izredno publikacijo) roman Jordana Jovkova »Zanječ«. Obetata se nam torej kar dva prevoda iz sodobne bolgarske literature, ki vzbujata pri nas tedaj večjo pozornost. — Ivan Rob nadaljuje s svojimi prevodi iz romunske lirike (Cotrus, Botez, Goga). Miško Kranjec je zastopan s pripovedno prozo iz življenja brezposelnega profesorskega kandidata »Za službo«, Milena Mohoričeva pa je prispevala mikavno črtico iz mladinskega sveta z naslovom »Brez konca«. Med zapiski čitamo vrstice v spomin C. v. Osvetlega in Umerteta Urbanja članek o Gradnikovih »Večnih študentih«, ki citira tudi Borkov interview s pesnikom v velikonočnem »Jutru«.

SPORT

V nekaj vrstah

Spet smo za blamažo bogatejši! V zadnjem hipu in že prav pred odhodom v Prago na mednarodno lahkoletsko tekmovalneje s Českoslovaško, je moral jugoslovnski lahkoletski savez.

brzojavno odpovedati to gostovanje, ker ni dobil potrebne subvencije, razen tega pa tudi še ni rešeno vprašanje kolektivnega potnega lista za državno reprezentanco. ILAS je obenem obvestil vse udeležence atletke, naj ostanejo doma. Vse je šlo lepo in dobro, precej temeljito so se pripravili naši atleti, zdaj pa, ko je bilo treba na pot, ni nikjer nikogar, ki bi poskrbel za neobhodno potrebna sredstva, da bi teh nekaj sportnikov za dan ali dva odšlo v tujino in tamkaj pokazalo, da tudi pri nas delamo na lahkoletskem polju. Kdaj bo to pri nas drugače?

Pariski teniški turnir

poteka v znamenju velikih uspehov za naše bele mušketirje. Kakor smo že včeraj zabeležili, so se Puncet, Pallada in Mitit v singlih pretolkli do četrtinskih finalov, v katerih so imeli za nasprotnike že najmočnejše zastopnike evropskega tenisa. Puncet je porazil Čeha Cejnjarja v štirih setih s 3:6, 6:2, 6:3, 6:3, Pallada pa je opravil s Francozom Boutusom v petih setih s 6:1, 4:6, 4:6, 6:1, 6:3. Mitit je zelo slabo razpoložen izgubil proti Čehu Menzlu skoraj porazno 0:6, 0:6, 1:6. Razen njega sta iz nadaljnje igranja izpadla še Francoza Bousus in Destremeau ter Čeh Cejnjar, v semifinalu pa se bodo srečali Puncet z Menzlo in Pallada s svetovnim prvakom Budgom. Zagrebški Gradjanski si bo olajšal razočaranje po izgubljenem prvem in drugem mestu v ligaški tabeli

z več mesečno turnejo v Avstralijo.

Kakor pišejo zagrebški listi, so vse formalnosti — razen pristanka JNS — že opravljene in je ta turneja več ali manj že sklenjena. Vseh igralcev Gradjanski ne bo mogel vzeti s seboj, ker jim ne more prekriti potrebnega dopusta, zato pa bo svoje vrste ojačil z nekaterimi, ki imajo zmerom časa dovolj. »Purgerji« bodo šli na pot 2. t. m. in se bodo v Napoliju ukrcali ter potovali skoraj mesec dni po morju, nato odigrali po raznih avstralskih mestih 12 do 14 tekem in se nato po enomesečni vožnji šele septembra vrnilo domov. Najbolj vabljivi pri vsem tem aranžmaju pa so finančni pogoji, kakršnih še menda ni imel jugoslovnski klub. Avstralski so za prvo vabo poslali v Zagreb že ček za 300 funtov (okoli 70.000 din) na račun vozovnic in ostalih potnih stroškov. Ni čuda, če bo Gradjanski storil vse, da mu ne bo kdo prekrizal načrtov s to eksotično vožnjo. Sportni uspehi pa tukaj tako ne bodo imeli največje vloge, kajti predalet je ta svet za nogometne zmage, pa tudi za poraze.

Po sklepu zadnje seje upravnega odbora JNS bo s 15. junija za dobo enega meseca odprt rok za prestop ligaških in neli-gaških igralcev v druge ligaške klube. Igralci, ki bodo v tej dobi prešli iz kluba v klub, bodo imeli v ligaških moštvih takojšnjo pravico nastopanja. Po enem mesecu bodo torej vedeli nekaj več, v kakšnih postavah bo jeseni nastopali novih 12 kandidatov za naslov državnega prvaka.

Lahkoletski podsavez v Ljubljani. Službeno. V soboto dne 11. t. m. ob 15. h. na Stadionu (ob Tyrševi cesti) izbrno tekmovalje za dvojbo proti Julijski Krajini. Izvo-lilno bo v sledečih disciplinah: 200, 400, 800, 1500, m. met diska, skok v višino in daljino. Obvezen je nastop za: Goršek, Martini, Platteršek, Urbančič, Skušek, Klina, Jeglič, prof. Dobovšek, Kajfež, Kosec, Slamič, Nabernik, Srakar Ivan, Kien, Po-

glednik. Imenovani naj bodo ob 14.45 na Stadionu! Coljanom se povrne nedeljska karta in plača prehrana. Predsednik.

ASK. Primorje. V soboto dne 11. t. m. ob 15. naj pridejo na naše igrišče atleti: Jurca, Možina, Pollak, Srakar Ivan, Pogačnik, Jager, Kien, Načelnik.

Zbor lahkoletskih sodnikov. (Službeno). Za miting SK Planine v soboto 11. t. m. ob 15. na Stadionu je določena naslednja jurija: Soukal, Pevalak, Vidic, Kormavner, dr. Kuhelj, Kos, Gnidovec, Trtnik, Kalan, Premrl.

Sancin Savo, Gorjane. Sestanek Jurije pot ure pred pričetkom tekmovalnja.

SK Svoboda. Danes od 17. dalje obvezen trening. Ob 19.30 članski sestanek v Delavski zbornici. Po sestanku odbora seja.

SK Slavija. Drevi ob 20. sestanek nogometašev v našem lokalu. Prosimo točno! — Tajnik I.

Člani in članice nekdanje plavalne sekcije SK Jadrana se pozivajo, da se udeležijo sestanki, ki bo v soboto 11. t. m. ob 15. v kopališču Kozelj.

Le naprej, brez miru...

Kralj je kumoval praporu Sokola v Hrastniku ob njegovi tridesetletnici

Hrastnik, 9. junija. Tako mogočne sokolske armade kakor na binško nedeljo, gotovo še ni sprejela ozka hrastniška dolina od leta 1913. dalje, ko so prispeli k nam tudi srbski Sokoli. Nič čudnega, saj je hrastniški Sokol to nedeljo praznoval 30-letnico, razvil novi članski prapor, katerega kum je sam kralj Peter II., in je obenem v novo ometani Sokolski dom vzdal »marsejsko ploščo«. V soboto zvečer je bil dom, ki ga skoro poznati ni, lepo razsvetljen, na bližnjem griču pa so vžigali mogočen kres in iz Sokolskega doma je v praznično noč odmevalo: Le naprej, brez miru!

Nedeljsko jutro se je sicer čemerno držalo, vendar nas je razveselil prihod gostov, ki so prispeli z jutrnjim vlakom: iz Radeč, z Zidanega mosta, iz Celja, žalca in od drugod. Prispela pa je tudi častna vojaška četa iz Celja s polkovnim praporom. Malo pred 8. uro so prišli Dolani s tremi sokolskimi prapori in gasilska četa. Tudi Trbovci s svojo godbo so prišli čez hrib v goste. Z ljubljanskim vlakom pa se je pripeljalo preko 200 bratov in prispela je tudi godba planinskega polka iz Škofje Loke. Ko je privzelo še okrog 30 kolesarjev-narajšajnikov iz Celja, se je razvila 600 oseb broječa povorka z vojsko in osmimi prapori na čelu. Odkorakala je pred Sokolski dom, kjer se je zbralo okrog 2.000 ljudi. Točno ob 10. je v spremstvu sreskega načelnika dr. Tekavčiča prišel kraljev zastopnik, poveljnik celjskega vojnega

okrožja polkovnik Mihajlovič. Starosta domačin brat Farncik je otvoril slovesnost, nakar je izpregovoril vpokojeni profesor vojne akademije ter bivši vzgojitelj blagopojnega Viteškega kralja g. Pavlovič. V krasnem govoru je osvetlil lik nesmrtnega Viteškega kralja.

Odkrili smo ploščo. Zastopnik nacionalne delavske mladine br. Potisek jo je izročil v varstvo starosti br. Farnciku. Hrastničani, Dolani in Ljubljanci so položili pred marsejsko ploščo trnjeve vence. Četa vojakov je oddala častne salve. Takoj nato je razvil kraljev zastopnik g. polkovnik Mihajlovič naš novi sokolski prapor, na katerega je pripel krasen spominski trak. Visokemu kumu kralju Petru II. je bila odposlana vdanostna brozjavka. Vojška godba je zaigrala državno himno. Nato se je formalna še številnejša povorka, ki je obšla zgornji Hrastnik. Razpoloženje je bilo sijajno.

Popoldne se je vršil na telovadišču pred Rošem okrožni nastop. Vsi oddelki so učinkovito pokazali plod svojega dela z izvedbo krasnih vaj. Posebno so gledalce očarali dekliški s simboličnimi vajami s puškami ter člani in članice z eksaktno izvedbo praških vaj. Po nastopu se je razvila prijetna narodna veselica, ki pa je trajala le do 23. ure. Hrastniški Sokol je dokazal s prireditvijo tega krasnega praznika, da je vreden kraljevskega kumstva in da lahko s ponosom gleda v bodočnost ob bodrilu pesmi: Le naprej, brez miru!...

Naša srednješolska mladina na zletu v Pragi

Srednješolci telovadci iz vse Jugoslavije so, kakor smo kratko poročali, odpotovali na sokolski zlet v Pragi. Posebno prisrčno je bilo slovo v Beogradu. Pod vodstvom g. Ante Tadića je bilo zbranih okrog 350 dijakov in dijakinj višjih razredov jugoslovnskih šol. Iz Beograda so potovali v Subotico, kjer so jih že pričakovali tovariši iz severnega dela dunavske, kakor tudi iz savske, dravske in primorske banovine. V Prago so prispeli včeraj popoldne.

Ljubljanski srednješolci so odpotovali iz Ljubljane na binško štini ponedeljek ob 20. z brzovlakom. Bilo jih je 20. Pri četrtem srednješolskem telovadnem nastopu v okviru vsesokolskega zleta v Pragi bo vsaka skupaj sodelovala nad 1.000 dijakov in dijakinj iz vse Jugoslavije. Iz dravske banovine so udeleženi še dijaki in dijakinje državne realne gimnazije v Kranju in Mariboru, a izmed vseh srednjih šol v Ljubljani na žalost samo državna klasična gimnazija. Pravilno pojmujejo potrebe čim večje povezanosti z bratskim českoslovaškim narodom, še prav posebno v da-

našnjih razmerah, je direktor državne klasične gimnazije g. dr. Lokar s pomočjo svojega učitelja telovadbe g. Miloša Miloševića, ki je vodja srednješolskih izletnih skupin-telovadcev iz vse dravske banovine, organiziral omenjeno skupino svojih dijakov, da bodo, čeprav v skromnem številu, dostojno predstavljali ljubljansko srednješolsko mladež. Idealni mladini želimo na zletu v Pragi čim boljše uspehe.

Ob priliki IX. vsesokolskega zleta v Pragi pred 4 leti je nastopilo 16.000 dijakov in dijakinj. Tokrat pa jih bo zbranih 43 tisoč. Naši fantje in dekleta bodo razmeščeni po praških šolskih zavodih. Svečana povorka srednješolcev bo šla skozi Prago v soboto zvečer. Javni nastop bo v nedeljo, ko bo nad 40.000 srednješolcev napolnilo sokolsko zletišče in ko se bo na jambor dvignila ponosna českoslovaška zastava. Ni dvoma, da bo naša mladina prinesla iz Prage nepozabne vtise in pobude in moremo res le odkrito obžalovati, da udeležba iz Ljubljane ni številnejša.

XVII. zlet sokolske župe Ljubljana

V soboto in nedeljo bo na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju. XVII. zlet sokolske župe Ljubljana. Spored zleta je naslednji:

v soboto 11. 6. ob 15. uri tekme članstva in naraščaja na orodju in v prostih panogah. v nedeljo 12. 6. ob 8. uri skušnje vseh oddelkov v prostih vajah, ob 11. uri spre-vod po mestu, ob 15. uri javna telovadba: 1. župne vaje dečkov s palicami, 2. hkratne vaje članice in naraščajnice na visokih gredeh, 3. bojna tekma naraščajnikov, 4. župne proste vaje deklic, 5. splošna orodna telovadba, 6. izmenski tek 800x400x200x100 m — člani žup Beograd — Ljubljana, 7. proste vaje moškega in ženskega naraščaja SKJ za X. vsesokolski zlet v Pragi. 8. izmenski tek članov župnih društev 4x100 m, 9. nastop tekmovalne vrste članice Saveza SKJ za mednarodno tekmo v Pragi in nastop vzorne vrste članov na drogu, 10. proste vaje članice in članice SKJ za X. vsesokolski zlet v Pragi, 11. vaje župnega jezdnega odseka.

Pri javni telovadbi bo nastopilo okoli 3000 telovadcev vseh oddelkov iz župnih društev. Po javni telovadbi bo velika sokolska zabava. Župni jezdnj odsek bo nastopil na konjih.

Sokolski župni zlet

v Celju 12. junija

Kakor že objavljeno bilo v nedeljo 12. t. m. dopoldne izkušnje za naraščaj in deco. Zato ponovno naglašamo, da loz zbor moškega naraščaja ob 8. na dvorišču mestne narodne šole v Celju, zbor ženskega naraščaja pa ob 10. uri pred gimnazijo. Deca se zbere k skušnjaz ob 9. na Glaziji. Ob 10. bo zbor vseh pripadnikov celjske župe, torej vsega članstva, naraščaja in deco, in to ne glede na to, ali so v krajih, navadnih oblekah, narodnih nošah, kofesarji in slično. Ta zbor spada v okvir II. obrambnega zbora celjske župe. Po nagovoru in končanem obrambnem zboru bo na Glaziji zbor za spre-vod, ki se bo začel pomicati ob 11.

Izkušnje za članice bo ob 14. na Glaziji, za članice ob 10. uri pred gimnazijo. Javni nastop se bo začel ob 16.

Reditelji naj dobro prečitajo vsa navodila, da se jim ne bo treba obračati ponje bodisi na načelnništvo ali na posamezne članice župnega strokovnega odbora. Reditelji, ki bi bili po nujnih in nepričakovanih opravkih zadržani, si naj sami poiščejo namestnika.

Vetopnice se dobijo v prodaji v naprej pri blaginji Celjske posojilnice in Narodnem domu v Celju. Priporočamo nakup vetopnice v prodaji v naprej zlasti Celjanom, ker bo v nedeljo pri blaginji na Glaziji gotovo velik naval. Društva, ki niso prijavila številu udeležencev za kosilo, bodo sama odgovorna, ako zaradi prevelikega povpraševanja po obedih ne bodo mogli biti postreženi.

ki so zasebna last sokolskih pripadnikov. Zlet bo ob vsakem vremenu.

Navodila vsem udeležencem, zboru rediteljev in prirediteljem vsemu odboru

Sokolsko članstvo in vse udeležence župnih zletnih prireditev obveščamo, da imajo ljubljanska sokolska društva v razporedi župne zletne znake po 10 din, ki opravčujejo nositelje do prostega vstopa k tekmanj, skušnjaz in na stojščih k javni telovadbi.

V soboto bodo zletni znaki in vstopnice za javno telovadbo v prodaji v prodajni Tiskovne zadruge v Šelenburgovi ulici, v nedeljo od 9. do 10. pa tudi pri blaginjah na zletišču.

Zbor rediteljev bo v soboto ob 14.30, v nedeljo ob 6.30 in ob 13.30 na telovadišču Ljubljanskega Sokola. Tisti, ki sodelujejo pri okrepčevalnicah, naj se zgledajo v soboto ob 15. uri na zletišču, v nedeljo pa ob 13.30. Blagajne bodo poslovale v nedeljo popoldne od 13. ure dalje.

Navodila telovadnemu članstvu ljubljanskih društev

Skušnija za članice in članice v prostih vajah je danes popoldne ob 19. uri na zletišču.

Zdravo! Sokolska župa Ljubljana.

Prevoz po železnici. Mnogo društev na okoliščino ni odgovorilo in ni prijavilo številu udeležencev. Župa ne bo kriva, ako bi morla posredni vlaki vendarle ne bili ojačeni, dasi je v ostalem vse storila za udoben prevoz udeležencev.

Rodbine, ki so se izjavile, da prevzamejo na kosilo siromašno deco ali naraščaj, prosimo, da pridejo ponjo po končanem sprevodu pred pravoslavno cerkev, kjer bo razhod spreveda. Privedejo jo naj nazaj na Glazijo vsaj do 15. da bo mogla biti pravočasno postrojena za nastop.

Sokolsko društvo Ljubljana—Šiška je priredilo v petek 8. t. m. na svojem letnem telovadišču dobro uspel telovadni nastop ob prav lepi udeležbi

